VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina — Perustettu vuonna 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 102 — Vol. XLV vuosikerta — SUDBURY, ONTARIO — Tiistaina, elok. 22 p. — Tuesday, August 22, 1961

Britannia kotiuttaa joukkonsa Kuwaitista

Lontoo. — Britannia ilmoitti virallisesti viime viikonvaihteessa, että se on päässyt sopimukseen Kuwaitin sheikin kanssa Britannianjoukkojen kotiuttamisesta Persian lahdella sijaitsevasta Kuwaitista niin pian kuin arabilaiset joukot tulevat paikalle ottamaan vastaan heidän asemansa.

Eräs ulkoministeriön puhemies teki ilmoituksen kirjeenvaihdosta Kuwaitin sheikin ja Britannian Persian lahden asioidenhoitaja sir William Lucen välillä, millä kirjeenvaihdolla formalisoitiin sopimus brittiläisten joukkojen pois vetäytymisestä.

Kirjeessään Britannian edustajalle Kuwaitin poliittinen johtaja sanoi, että hän oli päässyt yhteisymmärrykseen arabiliiton kanssa arabilaisten joukkojen toimittamisesta Kuwaitiin ja että hän siitä syystä pyytää brittiläisten joukkojen kotiuttamista heti kuin arabilaiset joukot saapuvat paikan päälle.

Britannia kuljetti joukkojaan Kuwaitiin heinäkuun 1 päivänä sen jälkeen kun saatiin tietää Irakin ilmoituksesta, että Irak pitää Kuwaitia, mistä Britannia on saanut huomattavan osan öljystään, osana Irakin alueesta.

Arabilaisten joukkojen siirtymistä Kuwaitin alueelle odotetaan tapahtuvaksi syyskuun aikana.

Yhdysvallat ja Ranska niskottelevat Tunisian rauhaa vastaan YKssa

United Nations. — Tunisia vaati Yhdistyneiden Kansakuntien yleiskokouksessa eilen, että sen tulisi tehdä kaikkensa ranskalaisten asejoukkojen karkoi tamiseksi Tunisian alueelta ja eritoten Bizerten laivasto- ja ilmavoimien tukikohdasta, joka on ollut pitemmän aikaa ranskalaisten joukkojen hallussa.

Neuvostoliitto ryhtyi viipymättä kannattamaan Tunisian vaatimusta. Puhuessaan asiasta Neuvostoliiton edustaja Platon D. Morozov arvosteli kovakouraisesti sitä, että joillakin valloilla on asetukikohtia ulkomailla. Puheessaan hän korosti erikoisestikin Yhdysvaltain asetukikohtia kautta maailman.

Tunisian veteraanidiplomaatti Mongi Slim, joka on täällä Tunisian asiaa edustaakseen, kehoitti yleiskokousta vaatimaan jotta Ranska vetäyt äisi joukkonsa pois taisteluasemista Bizerten kylän ympäriltä ja ryhtyisi sen jälkeen neuvottelemaan Tunisian hallituksen kanssa joukkojensa kokonaisuudessaan poistamisesta Tunisian alueelta.

Slim kehoitti myös Yhdysvaltoja ja sen satelliittilii tolaisia yhtymään vaatimukseen ranskaalisten joukkojen kotiuttamiseksi vieraalta maalta — tässä tapauksessa Tunisiasta. Saatujen tietojen mukaan Yhdysvaltain edustajan tarkoituksena oli pidättäytyä äänestämästä silloin kun tulee esille äänestys päätöslauselmaehdotuksesta, joka on esitetty 31 Afri-Aasian maan ja Jugoslavian toimesta.

Neuvostoliiton edustaja Morozov syytti, että Britannia, Yhdysvallat ja Ranska toimiessaan NATO-liittolaisina ovat onnistuneesti estäneet YKn turvallisuusneuvoston ryhtymäs ä toimenpiteisiin, joilla voitaisiin estää Ranskan aseellinen hyökkäys Tunisiassa.

Mainituilla mailla on asetukikohtia Aasiassa, Afrikassa ja Latinalaisessa Amerikassa, sanoi Neuvostoliiton edustaja.

"Ne ovat kansainvälisen riidan ja siirtomaavallan perusteiden paisepesiä . . . palvellen ainoastaan aggressiivisia tarkoituksia", sanoi hän.

Hän syytti, että Yhdysvallat ylläpitää tukikohtia Turkissa, Iranissa ja Pakistanissa vain uhatakseen Neuvostoliiton eteläisiä rajoja. Moskovalaisissa lehdissä julkaistiin viime viikolla suunnitelma, jonka väitetään olevan juuri tähän suuntaan tähtäytyvän.

"Ne atomiraivohullut haluavat käyttää näitä tukikohtia antaakseen Neuvostoliitolle iskun vyön alle", sanoi Morozov.

Hän sanoi yleiskokoukselle, että 32 vallan esittämä päätöslauselma olisi ensimmäinen askel kohti Ranskan hyökkäystoimenpiteiden estämistä ja että Ranska joutuu vielä vastaamaan maailmalle sen johdosta, että se on boikottanut yleiskoko-

(Jatkuu siv. 4)

Saksalaiset eivät tervetulleita kapakoitsijalle

Pembroke, Wales. — Kapakoitsija Iesteyn Griffiths sanoi täällä sunnuntaina, että hän tulee kieltämään saksalaisilta sotilailta oikeuden istua hänen kapakassaan, York Tavernissa.

Paikkakunnalle saapuu piakkoin noin 400 länsisaksalaista tankkisotilasta aloittamaan harjoitukset Castle-Martinin ampumaradalla, joka sijaitsee noin kuuden mailin päässä täältä.

Paikkakuntalaiset ovat ilmaisseet jossain määrin vastenmielisyyttä sotilaiden tänne saapumisen johdosta ja kapakoitsija Grifiths on ainakin yksi, joka on jyrkästi ilmoittanut kieltävänsä saksalaisilta vieraanvaraisuutensa.

"En tule käyttämään suostuttelemista ketään kapakkaani tulevaa henkilöä kohtaan", sanoi mr. Griffiths. "Heille tullaan sanomaan koruttomasti, että heidän on lähdettävä. Minulla ei ole mitään saksalaisia sellaisenaan vastaan. Joukko saksalaisia opiskelijoita, joka saapui tänne aikaisemmin, nautti illanvietostaan. Mutta ajatus saksalaisista korkosaappaista tallaamassa tätä kaunista osaa maastamme kauhistuttaa minua."

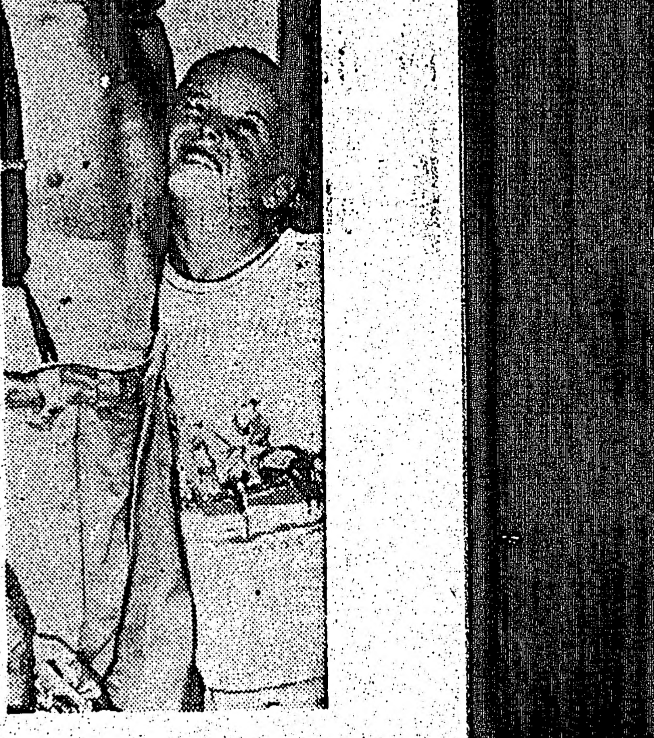

Hyvinkin usein tähän aikaan vuodesta saadaan nähdä sellaistakin urheilua kuin pitkän matkan kävely. Useat canadalaisetkin ovat lähteneet pitemmille matkoille jalkapatikassa osoittaakseen, että he kyenevät sellaiseen. Esimerkiksi 62 vuoden ikäinen John Pacaud kulutti kolme kuukautta aikaa kävellessään Vancouverista Torontoon työntäen työntökärryjä. Pikkuneiti Leisha Shannon kuvattiin työntökärryissä Pohjois-Ontariossa. Viidenkymmenenkahden vuoden ikäinen Walter Piotrowski, jolla on toinen jalka puusta, käveli Montrealista Torontoon vain "näyttääkseen tuttavilleen". Hänen seurassaan 400 mailin matkalla oli viimeisellä 116 mailin osuudella hänen 11-vuotias poikansa Danny.

Meksikon presidentti matkustaa Jugoslaviaan

Havanna. — Täällä tiedoitettiin viikonvaihteessa, että Kuuban presidentti Osvaldo Dorticos matkustaa Jugoslaviaan syyskuun 1 pnä alkaviin puolueettomien valtojen konferenssiin. Tiedonanto annettiin presidentin palatsista.

Yksimielisyys palautumassa Kongon johdossa

Leopoldville. — Pääministeri Cyrille Adoula ilmoitti sunnuntaina, että hän ja vasemmistolainen johtaja Antoine Gizenga ovat sopineet jotta Kongo on jälleen saatettava yhtenäiseksi ja että Moise Tshomben johdolla Kongosta eristäytynyt Katangan maakunta on jälleen saatettava osaksi Kongosta vaikka sen päämäärän saavuttamisessa tarvittaisiin aseellista voimaa.

Adoula palasi viikonvaihteessa kolmipäiväiseltä vierailulta Stanleyvilleen, missä hän oli keskustellut näistä asioista Gizengan kanssa. Hän ilmoitti, että Gizenga oli sairastunut, mutta että hän kuitenkin saapuu piakkoin Leopoldvilleen ottaakseen vastaan varapääministerin tehtävät uudessa hallituksessa.

"Aikomukseni on käyttää kaikkia keinoja — ja sillä tarkoitan myös pakkokeinoja, jos tarpeellista — estääkseni eristäytymisen", sanoi Adoula puhuessaan Katangan maakunnasta.

Pääministeri sanoi, että neuvotteluissaan Antoine Gizengan kanssa heillä oli yhteisymmärrys siitä, että on seurattava edesmenneen pääministeri Patrice Lumumban periaatteita. Hän viittasi tällä siihen, että Patrice Lumumban periaatteen mukaisesti säilytettäisiin yhtenäinen ja puolueeton Kongo sellaisenaan kuin se oli silloin kun se saavutti poliittisen itsenäisyytensä kesäkuun 30 päivänä v. 1960.

Adoula sanoi sanomalehtimiehille, että ne erimielisyydet, jotka vallitsivat Lumumban aikakaudella, jolloin Kongo jakautui, olivat verrattain vähämerkitykselliset.

Gizenga on avoimesti tunnustanut Adoulan johtaman hallituksen maan lailliseksi hallitukseksi. Hän on kehoittanut Neuvostoliiton, Kiinan ja muiden puolueettomien maiden diplomatteja siirtymään Leopoldvilleen. Näiden maiden hallitukset tunnustivat aikaisemmin Gizengan hallituksen maan ainoaksi lailliseksi hallitukseksi ja Gizengan Lumumban pääministeriviran lailliseksi perijäksi.

Adoula on jättänyt Stanleyvillen diplomaattipiirelle kutsun siirtyä Leopoldvilleen.

"Tervehdimme kaikkia diplomaattisia edustajia niistä maista, jotka tunnustavat meidän suvereenisuutemme eivätkä tule sekaantumaan meidän sisäisiin asioihimme", sanoi hän. "Aikomuksemme on seurata ehdotonta puolueettomuuden linjaa mikäli on kysymyksessä itä ja länsi."

Kuuba suorittaa vuodessa sen mitä Yhdysvallat 10:ssä

Havanna. — Kuuban pääministeri Fidel Castro sanoi viikonvaihteessa, että Kuuban vallankumous osoittaa jotta Kuuba voi nyt suorittaa yhden vuoden kuluessa sen mitä Yhdysvaltain presidentti Kennedyn "allianssiohjelman" mukaisesti pyritään suorittamaan Latinalaisen Amerikan maiden hyväksi 10 vuodessa.

Viitaten Yhdysvaltain sanelemaan suunnitelmaan, joka hyväksyttiin useiden Latinalaisen ja Etelä-Amerikan maan poliittisten johtajien toimesta Punta de Estessa Uruguayssa viime viikolla, Castro sanoi:

"Imperialistit puhuvat 10 vuodesta . . . mutta Kuuban vallankumous tulee osoittamaan mitä on saavutettavissa yhdessä vuodessa."

Todisteena tästä Kuuban pääministeri tarjosi Kuuban hallituksen suunnitelmaa, jonka mukaisesti lukutaidottomuus poistettaisiin Kuubasta yhden vuoden kuluessa.

Nuori canadalainen taiteilija menestynyt Neuvostoliitossa

Vancouver. — Vancouverilainen 16-vuotias pianisti Andrea Kalanj, joka opiskelee Neuvostoliitossa Kievin musiikkiopistossa, on saanut hyvät arvosanat opettajiltaan.

Viimeksi hän voitti kultamitalin osallistuessaan soittokilpailuun Krimillä kansainvälisellä lapsileirillä. Lausunnossa sanotaan, että hän tulkitsi erittäin hyvin puolalaisen Chopinin kappaleita.

Kalanjin vanhemmille on ilmoitettu hänen saavutuksestaan.

Kaksi USAn presidentin siskoa vierailumatkalle

New York. — Kaksi Yhdysvaltain presidentti Kennedyn siskoa lähti matkalle sunnuntaina lomalle, minkä kuluessa he vierailevat mm. muutamassa kansandemokraattisessa maassa.

Matkalle lähtivät entinen Eunice Kennedy, nykyinen mrs. R. Sargent Shriver Yhdysvaltain rauhankorpuksen johtokunnan jäsenen vaimo ja entinen Jean Kennedy, mrs Stephen Smith.

Mrs Shiver ja mrs Smith, jonka mies on Yhdysvaltain valtioministeriön palveluksessa, suunnittelevat vierailua Puolassa ja Jugoslaviassa kolme viikkoa kestävällä matkallaan.

NLn asejoukot auttoivat USAn joukkojen siirtämisessä Länsi-Berliiniin

Berliini. — Huolimatta siitä, että länsimaiden taholta koetetaan kaikin mokomin ylläpitää kylmää sotaa sosialistisia ja kansandemokraattisia maita vastaan, neuvostoliittolaiset ja yhdysvaltalaiset aseväen upseerit olivat läheisessä yhteistoiminnassa 1,500 yhdysvaltalaisen sotilaan siirtämisessä ilman mitään selkkausta Länsi-Berliiniin

Kolonna, jossa oli lukuisia yhdysvaltalaisen armeijan kuorma-autoja, jeeppejä ja tankkeja, kulki 110 mailia Itä-Saksan alueen halki päästäkseen Länsi-Saksasta Länsi-Berliiniin. Matkalla ei tapahtunut minkäänlaista välikohtausta, jota voitaisiin pitää tahallisena.

Yhdysvaltalaiset upseerit ja sotilaat, jotka osallistuivat näiden joukkojen siirtämiseen Länsi-Berliiniin ns. "kriisin" johdosta, ilmoittivat myöhemmin, että molempien joukkojen taholta osoitettiin mitä kunnioittavimpaa kohteliaisuutta.

Molempien asejoukkojen komentajat neuvottelivat aseväen siirtämisestä ennen siirtämisen alkua.

Neljän suurvallan sopimuksen mukaan Neuvostoliiton joukoilla on oikeus tarkistaa Länsi-Saksan alueen läpi kulkevien asejoukkojen miesvahvuus. Yhdysvaltain aseväen kulkuneuvot ajoivat rajalle Helmstedtissa, missä niiden sallittiin ylittää raja, minkä jälkeen ne komennettiin riviin ja toimitettiin nimenhuuto.

NL HYLKÄSI LÄNSIMAIDEN PROTESTIT

Moskova. — Neuvostoliitto hylkäsi viikonvaihteessa länsimaiden protestit Länsi- ja Itä-Berliinin rajan sulkemisen johdosta perusteettomina ja asiaan sopimattomina.

Neuvostoliiton taholta jätettiin nootit Yhdysvaltain, Britannian ja Ranskan suurlähetystöille näiden viime viikon sunnuntaina jättämien protestien johdosta.

Nooteissa sanottiin, että rajan sulkemiseen johtaneet päätökset olivat väliaikaisia ja että rauhansopimuksen solmiminen Saksan kanssa voisi johtaa tilanteen normalisointiin Länsi-Berliinissä, joka sopimus ei mitenkään voisi loukata kummankaan puolen oikeuksia ja josta sopimuksesta tulisi olemaan hyötyä kaikkien kansojen rauhalle ja turvallisuudelle.

Nooteissa sanottiin, että Neuvostoliitto oli asettunut Itä-Saksan kannanoton puolelle siitä syystä, että Länsi-Berliinistä oli muodostettu sosialistista blokkia vastaan kohdistettu subversiivisuuden keskus.

Nooteissa sanottiin edelleen, että kysymys valtiorajoista oli ko. valtion sisäinen asia eivätkä sellaiset kannanotot vaatineet minkään toisen hallituksen taholta tulevaa hyväksymistä ja tunnustamista.

Länsi-Berliini oli muodostunut neuvostoliittolaisten noottien mukaan "seikkailijain, rosvojen, palkattujen agenttien, terroristien ja muiden imperialistien palkkaamien agenttien pesäksi.

"Länsi-Berliinin radiossa ja televisiossa ylläpidetään systemaattisesti tulenarkaa ja parjaavaa Neuvostoliitolle ja Saksan Demokraattiselle Tasavallalle sekä muille sosialistisille valtioille vihamielistä propagandakampanjaa."

Nooteissa lisättiin, että länsivallat olivat törkeästi loukanneet neljän vallan sodanjälkeisiä sopimuksia.

Canadan dollarin devalvaatio kohottaa hintoja Canadassa

Ottawa. — Canadalaiset tulevat tuntemaan hintojen nousun käydessään ostoksilla. Tähän tulokseen tulee elokuun 12 päivän numerossaan Financial Post-lehti.

Canadalaiset perheenemännät jo maksavat korkeimpia hintoja sellaisista tavaroista kuin teestä, kahvista, leivästä ja muista ruokatavaroista. He voivat vielä odottaa tehtailijoiden nostavan tekstiilituotteiden hintoja kahdesta viiteen prosenttiin.

Kaikkien viljatuotteiden hinnat nousevat jyrkästi koska jauhomyllyt ja leipuriliikkeet haluavat hyötyä kesän kuivuudesta.

Vehnän hinta on kuusi senttiä korkeammalla kuin aikaisemmin, kaura viisi ja puoli senttiä bushelia kohti.

Öljyn hinta on kohonnut 10—15 senttiä tynnyriä kohti ja hintojen odotetaan edelleen nousevan. Luonnonkaasun hinta nousee Quebecissa.

Vaatetavaroiden, kenkien, öljytuotteiden, autojen ja niiden varaosien hinnat tulevat myöskin nousemaan.

Ontarion kuluttajat tulevat kärsimään kun maakunnan myyntivero tulee voimaan syyskuun 1 pnä.

Tilastotoimiston laskelmien mukaan kaikkein pahimmin kärsivät juuri kuluttajat dollarin ostovoiman alenemisesta. Se koskee myöskin maahan tuotuja tavaroita. Välillisesti se aiheuttaa ulkomailta tuotujen tavaroiden hintain nousua. Myöskin se aiheuttaa kotimaassa tuotettavien tavaroiden hintain nousua.

Teollisuustuotteiden hintojen nousuun tulee vaikuttamaan toinenkin tärkeä tekijä ja Financial Post tutkimuksiensa tuloksena on tullut siihen tulokseen, että siihen vaikuttaa Yhdysvaltain sotilaallisten voimien lisääminen vastauksena Neuvostoliiton Saksan rauhansopimusesitykseen.

Tutkimuksen tuloksena on myöskin päästy siihen tulokseen, että siihen on syynä hallituksen ns. "halvan rahan" politiikka. Financial Post ilmaisee huolestumisensa hallituksen kykyyn käyttää 'rahajarruja" kyllin ajoissa välttääkseen "inflatiopaineen lisääntymisen".

Huolimatta siitä onko hallituksella kykyjä käyttää "rahajarruja" aikanaan kuluttajat joutuvat maksamaan korkeampia hintoja ja siitä, että dollarin arvoa on laskettu ja tehty mahdolliseksi suurempien voittojen periminen rahamiespiirien toimesta.

Vangit kapinoivat Montrealissa

Montreal. — Kahden sadan mellakoivan vangin kapina kukistettiin täällä kaupungin pohjoispäässä sijaitsevassa vankilassa kyynelkaasuin ja poliisien patukoin viime lauantaina.

Vangit ja poliisit ottivat yhteen miltei tunnin ajan ennenkuin vangit pakoitettiin kyynelkaasupommein takaisin koppeihinsa.

Mellakan yhteydessä sytytettiin tuleen puinen vahtitorni ja vahti joutui sairaalaan savusta ja kyynelkaasusta kärsineenä.

Samanaikaisesti kun vanginvartijat taistelivat vahtitornin liekkejä vastaan toiset vartijat joutuivat yhtenottoon mellakoivien vankien kanssa, jotka olivat sytyttäneet tulen vankilan kellarikerroksessa sijaitsevassa patjatehtaassa.

Vankila-alueen yllä leijaili sankka savupilvi antaen sen käsityksen, että siellä oli tuli poissa kontrollista. Kuitenkin vankilan viranomaiset ilmoittivat, et'ei ollut mitään vaaraa tulipalojen leviämisestä.

Paikalle tuotiin vanginvartijain avuksi noin 100 Montrealin kaupungin ja maakunnan poliisia.

Vahvistettu poliisijoukko ryntäsi mellakoivia vankeja vastaan, joista suurin osa oli odottamassa oikeudenkäyntiä erinäisistä rikoksista, niiden joukossa pankkiryöväykset, käyttäen kyynelkaasua ja vihdoin pakoittaen heidät perääntymään vankikoppeihinsa.

Ei tule sotaa, sanoo intialainen diplomaatti

Toronto. — Ceylonin uusi komissioneri Canadaan tri G. P. Malalasekera ennusti täällä viikonvaihteessa, ettei tule olemaan minkäänlaista aseellista yhteenottoa Berliinin "kriisin" johdosta.

Mr Malalasekera, joka on samalla Ceylonin "osa-aikainen" vakituinen edustaja Yhdistyneissä Kansakunnissa, oli viikonvaihteessa Torontossa seuratakseen Canadan kansallista näyttelyä.

Tämä diplomaatti, joka toimi professorina Ceylonin yliopistossa 25 vuoden ajan ennenkuin hänet nimitettiin suurlähettilääksi Neuvostoliittoon, Romaniaan, Puolaan ja Tshekkoslovakiaan, sanoi, jotta hän oli varma jotta Neuvostoliitto on halu on ryhtymään sotatoimiin Berliinin takia.

"Olen varma ainakin siitä, että Neuvostoliitto ei provosoi sotaa", sanoi hän. "Venäjän vallankumouksen tuloksena maa on edistynyt pitkästi elintason kohottamisessa, mutta sillä on vielä paljon tekemistä useiden ongelmien ratkaisemiseksi — asunto-, vaatetus- ja ravintokysymykset.

"Jos heille (Neuvostoliiton kansalaisille) annettaisiin 25 vuotta rauhaa, he saavuttaisivat lännen sosiaalisesti, mutta jos syttyisi sota, heidän suunnitelmansa eivät toteutuisi."

Ei voi tapahtua mitään sellaista kuin paikallinen sota Berliinin takia, sanoi tri Malalasekera. "Jos syttyy sota, niin se tulisi olemaan totaalinen sota. Siitä syystä ei tule olemaan ollenkaan sotaa."

Ceylon, jonka asukasluku on 10 miljoonaa ja jonka pinta-ala on 25,000 neliömailia, seuraa "myönteisen puolueettomuuden" politiikkaa, lisäsi hän, ja yrittää saada toisia maita yhteisymmärrykseen.

VIIME TIEDOT

Buenos Aires. — Rautatieliikenne Argentiinassa tyrehtyi eilen 48 tunnin ajaksi kun rautatietyöläiset ryhtyivät lakkoon protestiksi sen johdosta, että hallitus suunnittelee valtion omistamien rautateiden siirtämistä yksityiseen omistukseen.

Gatundu, Kenia. — Täällä ilmoitettiin eilen, että Kenian vapaustaistelijain johtaja Jomo Kenyatta oli saanut ehdottoman vapautensa lähes 9 vuotta kestäneen vankeuden ja kulkuoikeuksien rajoittamisen jälkeen. Hän on nyt vapaa liikkumaan missä tahansa ja voinee lähteä piakkoin laajalle puhujamatkalle.

Algier. — Ranskalaiselta taholta ilmoitettiin eilen, että 14 ihmistä, joista 6 eurooppalaista, on kuollut ja 19 haavoittunut kapinallisten ja Ranskan hallituksen joukkojen yhteenotoissa sitä edeltäneen 48 tunnin aikana.

Prince George. — British Columbiassa oli eilen 2,440 miestä metsäpalojen sammutustöissä taistellen 130 metsäpaloa vastaan. Metsäpalovaara on yhä lisääntynyt maakunnassa.

New Delhi. — Intian hallitus laatii 15-vuotista suunnitelmaa, jotta maan taloutta voitaisiin kohittää pitkällä tähtäimellä yhdessä lyhytaikaisempien suunnitelmien puitteissa. Pääministeri Nehru ilmoitti suunnitelmasta sanoen, että tavoitteena on $111.50 vuositulojen saavuttaminen asukasta kohden v. 1976 mennessä. Nykyinen keskimääräinen vuositulo on $69.30.

Ottawa. — Pääministeri Diefenbaker vahvisti eilen tiedot, että liittohallitus suunnittelee Canadan Euroopassa olevien asevoimien vahvistamista.

"Neljän vallan oikeutta" ei voi enää rikkoa -- länsivallat rikkoivat sen

Berliini. — Länsi-Berliinin pormestarilla Brandtillä ei ole mitään perusteita väittää, että Saksan demokraattisen tasavallan toimenpiteet loukkaisivat kansainoikeudellisia sopimuksia, mm. ns. neljän vallan sopimusta, koska tämän sopimuksen edellyttävää tilaa ei ole enää aikoihin ollut, toteaa Saksan valtio- ja oikeustieteiden akatemian rehtori, prof. Kroeger kirjoituksessaan Neues Deutschland-lehdessä. Prof. Kroeger toteaa, että länsivallat ovat itse poistaneet neljän vallan tilan, koska ne eivät ole noudattaneet Potsdamin sopimusta ja koska ne ovat luoneet hyökkäysaseman Saksan demokraattista tasavaltaa ja muita sosialistisia maita vastaan sekä kansainoikeuden vastaisen kolmen vallan miehitysjärjestelmän Länsi-Berliinissä.

Angolan kapinallisten hallussa suuri osa maan pohjoisesta osasta

Luanda, Angola. — Portugaliaa on nykyään vastassa vakava taloudellinen kriisi sen asejoukkojen valmistautuessa musertamaan, tai tekemään ainakin yrityksen musertaa, afrikkalaisten kapinan tämän portugalilaisen siirtomaan pohjoisosassa.

Asevoimien, joihin kuuluvat 20,000 valkoihoista ja 7,000 neekerisotilasta, tarkoituksena on saada palauteuksi valkoihoisille isännille fyysillinen valta alueella, joka ulottuu Luandasta itään ja pohjoiseen — noin 400 mailia Kongon tasavallan rajoilta.

Koko alue, käsittäen noin 60,000 neliömailia, on kapinallisten siirtomaavaltaa vastustavien neekeriasukkaiden käsissä tuloksena kapinasta, joka alkoi useissa paikoissa alueeilla samanaikaisesti noin viisi kuukautta sitten.

Mutta vaikka kapinalliset olisivatkin nyt, kuten Portugalin hallituksen taholta väitetään, puolustavalla puolella ja jos hallituksen joukot onnistuisivat nyt aloitetussa kampanjassaan, hallitusta vastassa olisi vielä sittenkin joitakin erittäin vaikeita ongelmia.

Sitten kapinan alkamisen kapinallisten väitetään tuhonneen noin 200 maan 500 kahviplantaashista.

Rikkaalla kahvinkasvatusalueella koilliseen Luandasta, missä kapinalliset ovat olleet kaikkein aktiivisempia, ilmoitetaan heidän tuhonneen miltei kaikki eurooppalaisten omistamat kahvinjalostuslaitokset.

Kirjeenvaihtajat täällä sanovat, että on vaikea antaa täydellistä kuvaa kapinallisten aikaansaannoksista, mutta joissakin piireissä arvioidaan, että he ovat onnistuneet hävittämään niinkin paljon kuin 90 prosenttia eurooppalaisten omaisuuksista alueella.

VAPAUS

(LIBERTY) — Independent Labor Organ of Finnish Canadians. Established Nov. 6, 1917. Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa. Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Company Ltd., at 100-102 Elm St. W., Sudbury, Ont., Canada.

Telephones: Bus. Office OS. 4-4264; Editorial Office OS. 4-4265. Manager E. Suksi. Editor W. Eklund. Mailing address: Box 69, Sudbury, Ontario.

Advertising rates upon application. Translation free of charge.

TILAUSHINNAT:

Canadassa:	1 vk. 8.00	6 kk. 4.25
		3 kk. 2.50
Yhdysvalloissa:	1 vk. 9.00	6 kk. 4.80
Suomessa:	1 vk. 9.50	6 kk. 5.25

Kaupan lisääminen Kiinan kanssa

Viime viikon lopulla tiedoitettiin Hongkongista, että Kiinasta tulee kauppavaltuuskunta Canadaan neuvottelemaan kaupan lisäämisestä Canadan kanssa.

Hongkongissa olevat canadalaiset kauppaviranomaiset tiedoittavat, että he ovat kuulleet suunnitelmasta, mutta eivät voi antaa yksityiskohtaisempaa selostusta siitä.

Sikäläisistä diplomaattisista piireistä tiedoitetaan, että Kiinan ulkomaankauppaa edustavan järjestön apulaisjohtaja L. C. Pu tulee johtamaan kauppavaltuuskuntaa. Valtuuskunnan ilmoitetaan tulevan Canadaan ensi kuussa ja se tulee olemaan Canadassa useita viikkoja. Valtuuskunta saapuu kuulema Canadaan kauppaministeri Alvin Hamiltonin kutsusta. Mr. Hamilton tiedoittikin äskettäin, että hän on kehoittanut Kiinaa lähettämään kauppavaltuuskunnan Canadaan.

Vaikka joissakin piireissä Canadassa ja erikoisesti Yhdysvalloissa suhtaudutaan Canadan ja Kiinan kauppaan vihamielisesti, niin suurin enemmistö canadalaisia tervehtii tyydytyksellä tietoa Kiinan kauppavaltuuskunnan saapumisesta Canadaan sillä Canadan ulkomaankaupan lisääminen on elintärkeää kaikille canadalaisille koska maamme ekonomia vaatii viennin lisäämistä. Tämä on vielä sitäkin tärkeämpää silloin jos Britannia, kuten näyttää, liittyy Euroopan kauppamarkkinoihin, mikä tulee vaikuttamaan haitallisesti Britannian ja Canadan väliseen kauppaan. Siitä onkin jo ilmaistu huolestumista eikä suinkaan ilman syytä.

Kiinan ja Canadan kauppaa voitaisiin suuresti laajentaa ja samassa yhteydessä on otettava huomioon, että Canadan on luonnollisesti ryhdyttävä ostamaan enemmän tavaroita Kiinasta, sillä ulkomaankauppa ei vo jatkua normaalisesti yksipuolisena. Voidaksemme myydä tavaraamme Kiinaan, meidän täytyy myös ostaa Kiinasta.

Toivottavasti päästään normaaliseen kauppavaihtoon Kiinan kanssa. Samalla on toivottavaa, että Canada tunnustaa mahdollisimman pian Kiinan kansanhallituksen.

Sputnikit vaiko kengät ensiksi?

Neuvostoliiton avaruussaavutukset ovat kiinnostaneet koko maailman ihmisiä. Varsinkin Gagarinin ja Titovin avaruuslennot ovat herättäneet suurta huomiota. Taantumuksen taholla on tosin yritetty väheksyä näitä saavutuksia, mutta kaikkien tiedemiesten keskuudessa annetaan Neuvostoliiton tiedemiehille varaukseton tunnustus näistä suurteoista.

Äskettäin esitettiin Torontossa ilmestyvälle työväenlehdelle The Canadian Tribunelle kysymys: "Miksi Neuvostoliitto korostaa raskaan teollisuuden ja avaruustutkimuksien tärkeyttä vaikka siinä maassa on kulutustavarain puute? Sputnikit ovat varsin hyviä, mutta kengät ovat tärkeämpiä."

Tämän johdosta mainittu lehti lainaa neuvostoliittolaisen taloustieteilijän prof. Alexander Birmanin antamaa vastausta, joka oli julkaistu brittiläisessä "Soviet Weeklyssä". Hän selittää asiaa seuraavasti:

"Luonnollisesti joidenkin kulutustarpeiden — kuten jääkaappien, pölynimurien ja autojen — tuotanto on pienempi Neuvostoliitossa kuin Yhdysvalloissa.

"Tätä tosiasiaa käytetään usein väitöksenä, että Neuvostoliitto on 'taka-alalla'. Mutta onko sellainen vertailu oikea?

"Jos kulutustavarain tuotanto olisi noussut Neuvostoliitossa hitaammin kuin Yhdysvalloissa, silloin olisi epäilyksenalaista, onko keskittymisemme raskaan teollisuuden alalle tullut oikeutetuksi.

"Tosiasiassa tilanne on päinvastainen.

"Ennen ensimmäistä maailmansotaa oli Venäjä luonnollisesti vuosia jälessä johtavien teollisuusmaiden kehityksestä.

"Sitä aikaa seurannut sota ja maahamme tehty hyökkäys jätti meidät vieläkin enemmän taka-alalle. Vasta vuonna 1926 me pääsimme tuotannossa vuoden 1913 tasolle.

"Silloin nousi kysymys — mitä nyt tehdään?

"Tuleeko meidän kehittää ensiksi tekstiili- ja ruokatavarateollisuutemme vai kehitämmekö me perusteollisuutta ja siihen nojaten kehitämme nopeasti kulutustavaroiden tuotantoa.

"Ensiksimainittu tie olisi ollut helpompi — mutta jälkimmäinen avasi tien itsenäisyyteen. Valitsimme viimeksimainitun.

"Samaan aikaan raskaan teollisuuden etuasemaan asettaminen ei sellaisenaan ole koskaan ollut itse tarkoitus. Kulutustarpeiden tuotanto on myöskin noussut, erikoisesti maamme viimeisten vuosien aikana.

"Annetaan numeroiden puhua.

"V. 1913 sillä alueella, joka on nykyinen Neuvostoliitto, oli asukasluku 159,000,000. Nyt se on 216 miljoonaa, eli vähän enemmän kuin kolmanneksen suurempi.

"Tällä välillä meidän päätuotantomme ovat lisääntyneet seuraavasti: puuvillatuotanto melkein 2½ kertaa, villan tuotanto vähän yli kolme kertaa, silkin tuotanto melkein 20 kertaa, nahkajalkineiden tuotanto lähes seitsemän kertaa.

"Nykyään Neuvostoliitto tuottaa enemmän villa- ja pellavatavaraa kuin mikään maa maailmassa ja puuvillatuotannossa se on jälessä vain Yhdysvalloista.

"V. 1965 tai sitä ennen Neuvostoliitto johtaa kulutustavaroiden päätuotannon aloilla koko maailmassa.

"Viime vuonna me korjasimme yli kolme kertaa enemmän vehnää kuin ennen vallankumousta, tämän lisäksi kolme kertaa enemmän perunoita, 5½ kertaa enemmän sokerijuurikkaita, 4½ kertaa enemmän ruokaöljyä tuottavia siemeniä ja kolme kertaa enemmän vihanneksia.

"Neuvostoliitto on edellä Yhdysvaltoja voitintannossa henkilöä kohti . . .

"Tämä kulutustavarain tuotannon jyrkkä ja jatkuva nousu ei olisi ollut mahdollista ellemme me olisi ensiksi rakentaneet tehtaita tekstiili- ja muiden koneiden tuotantoa varten.

"Mitään näistä ei olisi voitu tuottaa ilman kivihiiltä, öljyä, valssirautaa ja sähkövoimaa.

"Siis ei ole kysymyksessä raskas teollisuus ilman kulutustavaroita, vaan kulutustarpeita raskaan teollisuuden avulla."

"Rauhanruusuja" Lidiceen

Saskatchewanin rauhankomitea lähetti äskettäin shekin Ottawassa olevalle Tshekkoslovakian lähettiläälle tri Taroslor Tauerille "rauhanruusujen" ostamiseksi Lidicen muistopuistoon. Saksalaiset natsit tappoivat viime maailmansodan aikana kostoksi tämän kauppalan asukkaat ja polttivat asunnot.

Rauhan ja Ystävyyden Muistopuutarha avattiin v. 1955 ja silloin siellä oli 29.000 ruusupensasta 35 eri maasta.

Tämän muistopuutarhan ajatus heräsi ensiksi Britanniassa v. 1942. Brittiläinen 'Lidicen ruusut"-niminen komitea, on kehittänyt nämä ruusut, joiden kukat ovat kellanpunervia.

Pessimismiä brittilehdissä

Lontoo. — Useat englantilaiset lehdet suhtautuvat positiivisesti hallituksen päätökseen pyrkiä yhteismarkkinoihin. Tiistaisia kommentteja ei kuitenkaan leimaa mikään huomattava optimismi. Lukija kohtaa kaikkialla varoituksia tulevista vaikeuksista.

Daily Telegraph (konservatiivit) sanoo, että parlamentti on harvoin kuullut niin tärkeätä selostusta kuin pääministerin maanantaina antama oli.

Times (riippumattomat). Englanti ei liity yhteismarkkinoihin, ellei sekä kansainyhteisön että EFTA-maiden erikoistarpeita voida hyväksyä.

Daily Express (riippumattomat konservatiivit). Kansaa on petetty. Englannin suvereenisuus tullaan hävittämään.

Daily Mail (konservatiivit): Macmillan näkee tilanteen kokonaisuudessaan ja selvästi. Hän perustaa siihen, että tarvitaan yhtenäinen Länsi-Eurooppa Neuvosoliiton valtavan voiman vastapainoksi.

Guardian (liberaalit) on sitä mieltä, että Macmillanin asenne yhteismarkkinoihin on aivan liian viileä.

Daily Herald (riippumaton työväenpuolue): Kukaan ei väitä, että siitä tulee helppo juttu, tai että kaikki tulevat olemaan iloisia, kun se on tehty.

Financial Times: Jos neuvottelut Englannin ja kuutosten välillä epäonnistuvat, syntyy luultavasti huomattava särö Eurooppaan ja länsiliittoutumaan.

Maailman suurin valssitehdas Siperiaan

Moskova. Siperiaan rakennetaan maailman suurin teräsvalssitehdas, tiedoitti Tassin uutistoimisto kuluvan viikon alussa. Tiedonannossa ei sanottu mihin se tullaan rakentamaan.

"Maapallo oli joskus kuin päälaellaan"

Avaruuslentäjä Titov kertoi kokemuksiaan -- Vostok II ei ole pommien kuljetusta varten

Moskova (Aarre Nojonen, KU) — **Neuvostoliiton avaruusohjelma palvelee vain rauhanomaisia tarkoituksia, Vostok 2 ei ole sopiva kuljettamaan pommeja, sanoi avaruusmajuri Herman Titov elok. 11 pnä lehdistökonferenssissa Moskovassa vastatessaan amerikkalaisen lehtimiehen provokatooriseen kysymykseen: Voiko Vostok 2 viedä pommeja mihin maapallon kolkkaan tahansa? Titov kertoi aluksen voivan laskeutua käsiohjauksella mihin tahansa maapallolla. Neuvostoliiton tiedeakatemian tiedepresidentti Mstislav Keldysh sanoi samassa tilaisuudessa Vostok 2:sta suurimmaksi saavutukseksi mitä tähänastinen tiede ja tekniikka tuntevat. Ne uudet ilmiöt, joita avaruustiede paljastaa toisilta planeetoilta ja avaruudesta, tulevat palvelemaan elämää maapallolla, sanoi hän. Titoville luovutettiin myös kultainen Tsolkovski-mitali, joka tätä ennen on annettu vain Juri Gagarinille.**

Moskovan yliopiston toistatuhatta istumapaikkaa käsittävässä juhlasalissa ei ollut ainoatakaan vapaata paikkaa kun avaruusmajuri Herman Titov perjantaina esi täytyi kansainväliselle julkisen sanan ja kuvan edustajille. Tilaisuuteen pääsy oli sallittu ainoastaan kutsukorteilla ja lehtiedustajien ohella oli mukana diplomaattikunta sekä joukko avaruusbiologian kanssa tekemisissä olevia ulkolaisia tiedemiehiä, jotka osallistuvat Moskovassa pidettävään biokemian kongressiin.

Yleisö tervehti avaruumajuri Titovia seisaalleen nousten ja suosionosoitusten kaikuessa hänen saapuessaan Neuvostoliiton avaruustiedemiesten kerman kanssa saliin. Titov hymyili valoisasti vastatessaan tervehdyksiin.

Neuvostoliiton tiedeakatemian uusi presidentti Keldysh johti tilaisuutta ja hänen rinnallaan yhdessä Herman Titovin kanssa istuivat m. m. akatemikot Sisakjan, Fedorova, Sedov y.m., joiden nimi on aina esillä silloin, kun neuvostotiede rynnäköi kosmokseen. Neuvostoliiton ilmavoimien varakomentaja, kenraaliluutnantti Nikolai Kamanin, eräs avaruusohjelman johtajia istui niin ikään saman pöydän takana.

Kiharapäinen Titov istui katse pöytään suunnattuna ja kynällä leikitellen kuunteli akatemian presidentti Keldyshin ylistäviä sanoja avaruusmiehistä.

MAAPALLO OLI KUIN PÄÄLAELLAAN

Avaruusmajuri kertoi sitten valmistautuneensa vuorokauden avaruuslentoon kauan. Hän sanoi luottaneensa täysin avaruuslaivan laitteisiin, sillä ne olivat olleet jo useita kertoja tulikokeessa. Niinikään hän mainitsi olevansa ammatiltaan hävittäjälentäjä, jolta vaaditaan nopeata huomiokykyä. Kuitenkin ennen kaikkea se suuri moraalinen tuki, jota hän tunsi koko lennon ajan, auttoivat häntä suorittamaan annetun tehtävän, Titov sanoi. Raketin lähdön jälkeen hän kesti kiihtyväisyyden, tärinän ja metelin, varsin hyvin. Painottomuuden tila tuntui alussa parin sekunnin ajan oudolta, mutta siihen tottui varsin pian ja niin avaruuslennon toimintaohjelman suorittaminen saattoi alkaa heti sen jälkeen, kun avaruuslaivan laitteet ilmoittivat sen asettuneen radalleen. Titov otti pari kertaa avaruuslaivan ohjauksen käsiinsä ja hän kertoi sen totelleen täydellisesti tahtoaan ja käsiään.

— Kun katselin avaruusaluksen pyöröikkunasta maapalloa, oli näkymä joskus merkillinen, Titov sanoi. — Tuntui kuin maapallo olisi ollut päälaellaan ja mieleeni tuli ajatus: mikähän siä pitää paikallaan, Titov sanoi, ja sai salin nauramaan. Pari kertaa oli avaruusmies tutkinut myöskin kuun sirppiä, mutta se ei herättänyt mielenkiintoa, sillä näkymät olivat samantapaiset kuin maastakin katsoen.

Musiikin kuuntelu maan radioasemilta tavallisella radiovastaanottimella oli ollut miellyttävää.

MAAHAN LASKUVARJON AVULLA

Ruokahalua ei avaruusmies sanonut hänellä olleen, mutta lennon aikana oli syötävä, sillä se kuului ohjelmaan. Nukkumaan käyminen oli alussa hieman vaikeaa, mutta kun sitten pääsi uneen, nukkui Titov liikaa 35 minuuttia. Kun Vostok 2 laskeutui ja tuli tiheisiin ilmakerroksiin, piti Titov tähystysikkunaa avoinna, sillä hän halusi nähdä millaiselta tulo näihin kerroksiin on.

Titovin valittavana oli kaksi maahanlaskeutumismahdollisuutta; joko avaruusaluksen mukana tai irroittautuminen aluksesta katapultin avulla lähellä maata ja putoaminen laskuvarjon varassa. Titov sanoi valinneensa jälkimmäisen keinon eli siis saman kuin Gagarinkin. Avaruusalus laskeutui maahan lähelle sitä paikkaa mihin Gagarinin Vostok 1 ja senkin lasku onnistui loistavasti, avaruusmies sanoi. Radaltaan Vostok 2 poistui kauko-ohjauksella, mutta tämä olisi voitu suorittaa myöskin käsiohjauksella.

AKATEEMIKKOJEN PUHEENVUORO

Titovin jälkeen saivat puheenvuoron akateemikot. Ensimmäisenä avaruuslääketieteen edustaja professori Vladimir Jazlovski, joka sanoi sen ruokahaluttomuuden ja hetkellisen lievän pahoinvoinnin, joka Titoville oli ollut eräänä hetkenä, johtuneen ehkä siitä, että Titov oli liikkunut varsin vilkkaasti. Jos hän olisi pitänyt päätään paikallaan, tätä tuskin olisi ollut. Tähän viittaa sekin, ettei ole voitu maahanlaskun jälkeen havaita mitään normaalista poikkeavaa. Joka tapauksessa on ehkä syytä tutkia edelleen asiaa uudella kokeella, hän huomautti. Lennon aikana ei Titovin elintoiminnassa ilmennyt mitään olennaista eroa maanpäälliseen verrattuna.

Akateemikko Vladimir Kotelnikov kertoi avaruusalukseen sijoitetuista radio- ja televisiolaitteista ja muusta Vostok 2:n radiotekniikasta.

Ennen käytettyjen televisioiden ohella käytti alus myös uutta televisiojärjestelmää, joka antoi neljä kertaa entistä laajemmat näkymät.

Kansainvälisen avaruuslentoyhdistyksen puheenjohtaja, akateemikko Leonid Sedov totesi kehityksen avaruuden valloittamisessa olevan valtavaa. Vajaat neljä vuotta on kulunut ensimmäisestä neuvostosputnikista, joka laukaistiin lokakuun 4. päivänä 1957, ja nyt jo miehitetyt avaruuslaivat kiertävät maapalloa.

KYSYMYKSIÄ

Kysymystunnin aikana vastasi ensin tiedeakatemian presidentti Keldysh, jolta kysyttiin, päästetäänkö ulkomaisia lehtimiehiä seuraamaan seuraavien avaruuslaivojen lähtöä, kuten USAssa tehdään.

— Näin tulee aikanaan tapahtumaan, vastasi presidentti Keldysh, mutta lisäsi, että avaruuslaivaa matkalleen vievä raketti ei ole vain rauhan väline. — Jos amerikkalaisilla olisi samanlaisia raketteja kuin Neuvostoliitolla, eivät hekään niitä näyttäisi!

Mitä tulee kysymykseen, suuntautuvatko seuraavat matkat jo toisille taivaankappaleille, riippuu niistä tuloksista, joita Titovin lento antoi.

Myös Herman Titov osoittautui varsin nopeaälyiseksi vastatessaan niihin kymmeniin kysymyksiin, joita hänelle esitettiin ja joista monet lisäksi sisälsivät koukkuja, joiden avulla hänet yritettiin houkutella puhumaan enemmän kuin on tarpeen. Niinpä hän sai valtavat suosionosoitukset vastatessaan amerikkalaisen lehtimiehen kysymykseen, voitaisiinko Vostok 2:lla viedä pommi mihin maapallon kolkkaan tahansa: — Vostok 2 on vain rauhanomaisia tarkoituksia varten. Sanonpa teille salaisuutena, ettei Vostok 2 ollut edes sopiva pommien kuljettamiseen, ilmoitti Titov silmää iskien.

Kysymyksien joukossa oli paljon hauskaakin. Muuan esimerkki: — Lisääkö vodka painottomuuden tunnetta avaruudessa, koska se maan päälläkin tekee olon kevyeksi?

— Suoraan sanoen, en koikeillut vodkan vaikutusta, ilmoitti Titov nauraen.

Kysymykseen, antaako painottomuuden tila hyvänolon tunteen, sanoi Titov, että se ei vaikuta mieli alaan: — Iloinen mieleni lennon aikana ei johtunut painottomuuden tilasta.

Titov mainitsi Juri Gagarinin kertoneen tarkoin omat havaintonsa matkan vaiheista ja niistä saatuja kokemuksia käytti Titov hyväkseenä. Vostok 2:n lennon kokemukset tullaan välittämään kolmannelle avaruuslaivalle. Keitä avaruuslentäjät kolme, neljä ja viisi ovat, sitä ei Titov halunnut ilmoittaa, mutta vakuutti, että he kykenevät vähintäin samoihin suorituksiin kuin Gagarin ja hän.

Titov kertoi edelleen, ettei hän pitänyt avaruuskypäräänsä suljettuna lennon aikana, sillä "ilma avaruuslaivan kammiossa oli parempi kuin kaupungin kadulla".

Voimisteluliikkeet, joita Titov suoritti matkan aikana pariin otteeseen, olivat kuuluneet ohjelmaan ja ne oli suunniteltu etukäteen Maassa.

Vostok 2:sta ei ole tehty toisille taivaankappaleille suoritettavia matkoja varten, vaan yhden matkustajan Maan ympäri tapahtuvaa lentoa varten, kertoi Titov, joka ilmoitti olevansa varma, että joskus voidaan lähteä avaruuteen lepomatkoille siten kuin nykyisin lähdetään Krimille. Toistaiseksi avaruuteen on kuitenkin asiaa vain erikoiskoulutetuilla avaruusmiehillä.

Edelleen Titov kertoi ottaneensa avaruuslaivasta käsin muutamia valokuvia tavallisella harrastelijan kameralla. Ne koskivat näkymiä, joita avaruuslaivasta käsin sai esim. auringon laskusta. — Haluamme, että muutkin kuin vain Gagarin ja minä saavat ainakin lehtikuvina nähdä nämä kauniit näkymät. En uskalla kuitenkaan vielä sanoa, miten kuvat onnistuivat. Vostok 2:ssa olisikin pitänyt olla lehtikuvaaja, lopetti Titov tilaisuuden nyökäten sille satapäiselle lehtikuvaajien ryhmälle, joka hääri koko ajan hänen ympärillään.

Biserta on Afrikan solidarisuuden koetinkivi

Tunis. — Tunisian presidentti Bourguiba ilmoitti viikko sitten perjantaina, että hän ei odota, että YK tai presidentti de Gaulle tulee ratkaisemaan Bizerten pulmaa.

Tiedämme, että YK on voimaton kun on kysymys sen tekemän päätöksen läpiajamisesta, hän sanoi puheessaan Tunisissa. Eikä kenraali de Gaullelta ole odotettavissa mitään ratkaisua. Hän epäröi jatkuvasti. Hän ei tiedä, mikä asenne hänen tulisi ottaa.

Bisertan kriisi on selvittänyt monia asioita. Se tulee vaikuttamaan kaikkiin afrikkalaisiin maihin. Monet ratkaisut riippuvat sen kehittymisestä. Bisertan tapauksen peruspiirteet ovat hyvin selvät. Jokainen valtio pakotetaan tekemään ratkaisu. Kokeilemme Afrikan ja Aasian solidaarisuutta. Tulemme näkemään, onko mahdollista puhua yhteisestä afrikkalaisesta päämääräs tä. Saamme nähdä, mitkä maat jäävät uuskolonialismin liittolaisiksi, Bourguiba sanoi.

Presidentti, jonka puhe usein keskeytettiin suosionosoituksilla, tervehti Tunisian äskettäin uudestaan solmimaan ystävyyttä arabimaailman kanssa, erikoisesti Yhdistynyttä Arabitasavaltaa.

Juuri Bisertan kriisin johdosta me löysimme toisemme uudelleen, hän lisäsi. Katsottiin, että Tunisian ja Yhdistyneen Arabitasavallan, vieläpä kaikkien arabivaltojen tarkoitusperät ovat yhteisiä.

Presidentti sanoi, että ranskalaisten Bisertaa koskevien vaatimusten oikeutusta ei ole voitu todistaa. Tunisian on kuitenkin yritettävä selvittää kysymys tiettyjen maiden asenteen ja vähäisen väärinkäsityksen vuoksi.

Hän muistutti, että Tunisia oli toiminut algerialaisten hyökkäystukikohtana näiden taistelussa huolimatta ranskalaisten turvallisuustoimenpiteistä ja huolimatta siitä, että Tunisian alue oli ranskalaisten miehittämä. Meitä on arvosteltu siitä, ettemme ole osallistuneet taisteluihin veljiemme rinnalla. Mutta algerialaisilla on täytynyt olla tukikohta, emmekä olisi voineet auttaa, jos olisimme itse taistelleet, selitti hän.

Meitä on syytetty liittoutumisesta lännen kanssa. Totuus on, että olemme säilyttäneet toiminta- ja valintavapautemme. Emme ole luopuneet mistään.

On sanottu, että olen muuttanut politiikkaani pyytäessäni Neuvostoliiton tukea Bisertan selkkauksessa. Mutta tässä asiassa Moskovan ja meidän tarkoituksemme olivat samanalaiset. Samasta syystä hyväksyin Neuvostoliiton taloudellisen avun suuria suunnitelmiamme varten.

Bourguiba kertoi, että Yhdistyneen Arabitasavallan presidentti Nasser oli sanonut Tunisian tiedotusministerille Masmoudille, että että hän oli Bisertan kriisin aikana oppinut tuntemaan 'todellisen" Bourguiban. Aikaisemmin hän oli erehtynyt käsityksissään.

Presidentti sanoi ymmärtävänsä sen neuvottomuuden, joka oli USAn hallituksen vallannut Bisertan kysymyksessä. Mutta hän korosti, että USAn YK-valtuutettu Adlai Stevenson oli väärässä sanoessaan, ettei ollut tarpeen ottaa Bisertan kysymystä käsiteltäväksi.

Prof. Birmanin selostus vastaa selvästi esitettyyn kysymykseen. Neuvostoliitossa käviját, sellaisetkin joilla ei ole minkäänlaista myötämielisyyttä Neuvostoliiton hallitusta kohtaan, joutuvat tunnustamaan, että Neuvostoliitossa on tapahtunut suurta edistystä tuotannon aloilla, että siellä ihmiset tulevat jo toimeen kohtuullisen hyvin, ja että elämä tulee paremmaksi päivä päivältä.

Hrushtshev varoitti jälleen USAn pieniä liittolaisia

Moskova. — Pääministeri Hrushshev kehoitti länsivaltoja jälleen kerran neuvottelupöydän ääreen ja toivoi myös NATOon kuuluvien maiden harkitsevan jäsenyyttään mainitussa hyökkäysliitossa, sillä jos sota alkaa, tulee Neuvostoliitto antamaan iskun kaikkiin amerikkalaistukikohtiin riippumatta siitä, missä ne sijaitsevat. Hän kertoi keskustelussa Kreikan lähettilään kanssa sanoneensa, että hän ei anna käskyä pommittaa Akropolista kulttuurimuistomerkkinä, vaan antaa käskyn ampua amerikkalaisia tukikohtia. Mutta pommi ei sitten enää valikoi lähempää kohdetta. Hän sanoi myös uskovansa että Italian pääministeri Fanfani pyrkii itse rauhanomaiseen ratkaisuun. Fanfani oli vastannut Hrushtshevin kysymykseen, että amerikkalaiset tukikohdat Italiassa ovat appelsiiniviljelyksiä. Neuvostoliittolaiset pitävät appelsiineista, mutta meidän on sodan syttyessä ehkä suunnattava ohjuksemme niitä kohden, koska appelsiinitarhoissa on amerikkalaisia ohjuksia, Hrushtshev kertoi sanoneensa.

Pääministeri Hrushtshev piti puheensa Kremlissä suuressa romanialais-neuvostoliittolaisessa ystävyystilaisuudessa, johon osallistui maassa vieraileva romanialainen puolue- ja hallitusvaltuuskunta Georghe Georghiu Dej'n johdolla. Myös Romanian valtuuskunnan johtaja puhui tilaisuudessa.

Pääministeri Hrushtshev varoitti jälleen kerran sytyttämästä sotaa Saksan rauhansopimuksesta. Länsi-Berliini ei saa muodostua voimien koettelukentäksi hän sanoi muistuttaen, että nykyisen tekniikan aikana ei ole rintamaa eikä selustaa eikä avoimia kaupunkeja. Kaikkialla tulee olemaan hävitystä.

Hän vertasi myös Neuvostoliiton ja USAn ominaispainoja ja huomautti Kennedyn sanoneen hänelle Wienissä, että Hrushtshevin on ymmärrettävä, ettei sellainen suurvalta kuin USA voi tehdä myönnytyksiä. — Mutta me olemme myös tulleet suurvallaksi, sanoi Hrushtshev ja viittasi keskusteluun keväällä 1960, jolloin Parisissa piti pitää neljän suuren huippukokous. Englannin pääministeri Macmillan oli silloin huomauttanut Hrushtsheville: "Koettakaahan ymmärtää, herra Hrushtshev, että USA suurvaltana ei voi pyytää anteeksi". Hrushtshev kertoi vastanneensa Macmillanille, että Neuvostoliitto on myös suurvalta, joka ei siedä loukkauksia eikä voi istua saman pöydän ääressä Eisenhowerin kanssa niin kauan kuin tämä ei pyydä anteeksi.

Hrushtshev sanoi tervehtineensä ilolla presidentti Kennedyn ilmoitusta, että hän uskoo Berliinin kiistan saavan ratkaisunsa neuvottelupöydän ympärillä Meitä on turha peloitella, Hrushtshev muistutti ja lisäsi, että Neuvostoliitto ei tule ensimmäisenä painamaan ohjuksia laukaisevia nappeja, mutta jos maa vedetään sotaan, se antaa vastustajalle iskun, josta tämä ei enää nouse

Hän kiitti myös puolustusteollisuuden työläisiä, jotka olivat pyytäneet saada tehdä 8-tuntisia työpäiviä, mutta sanoi sen olevan tällä hetkellä tarpeetonta. — Jos tarvitaan, käytetään esitystä hyväksi, hän lisäsi.

Romanialaisen hallitus- ja puoluevaltuuskunnan kunniaksi pidettiin illalla Kremlissä suuri vastaanotto.

SITÄ JA TÄTÄ

LEHTI KATOSI

Pappi oli tottunut lukemaan saarnansa paperista. Hänellä oli myöskin tapana panna valmiiksi kirjoittamansa saarnan saarhastuolin pöydälle. Seurakunnan eräs nuori mies huomasi tämän ja varasti papin saarnan käsikirjoituksen saarnaspöntöstä.

Pappi luki seremoniaansa tavalliseen tapaansa. Lopuksi hän tuli kohtaan ja sanoi: "Niinpä Aatami sanoi Eevalle . . ." Hän etsiskeli paperia ja koska ei löytänyt niitä tyytyi sanomaan: "Näyttää kuin lehti puuttuisi."

EI SYYTÄ HUOLESTUMISEEN

Vääpeli Tiukkusella oli kaunis ja iloinen vaimo ja kun asuttiin varuskunta-alueella, oli vääpelin pakko huomata, että kaikki muutkin huomioivat nämä rouvan hyvät puolet. Eräänä iltana vääpeli istui aliupseerikerholla ystävänsä ylikersantin kanssa ja alkoi purkaa sydäntään:

— Minä en yleensä pikku seikoista hermostu, mutta nyt minua kyllä ruvennut vähän kaivelemaan. Viime yönä vaimoni nimittäin puhui unissaan ja koko ajan hän hoki: "Ei, korpraali, ei, ei."

Ystävä tuumasi tilannetta hetken oikein tosissaan ja kävi sitten lohduttamaan:

— Minusta sinun ei kannata olla ollenkaan huolissasi. Sinähän kuulit selvästi, että hän sanoi "ei" koko ajan.

VIHOLLINEN EI SANO MITEN VOITTAA SOTA

"Kyllä sinun pitäisi tietää paremmin", sanoi nuori vaimo miehelleen. "Nainen ei pyydä toiselta neuvoa miten pukeutua. Se olisi ikäänkuin kysyä viholliselta miten voittaa sota."

PÄIVÄN PAKINA

Epäpoliittista

Hyvin se meni, kiitos kysymästä. Loma, nimittäin.

Kalojakin tuli ainakin sen verran että makuun pääsi. Ja sitä paitsi: "Ei se kala, vaan liemi", sanoi Kala-Ville kun järvestä vettä ryyppäsi!

Huonoin puoli siinä kalastushommassa oli se, että emäntäväki sai aina Torontoa myöten tilaisuuden jälleen kerskua näistä kotipaikkaisista puhumattakaan, että he saivat nostetuksi suurimpia ja mehevämpiä vonkaleita, kuin me kaksipulttuiset. Surkeaksi on tämä maailmantilanne kehittynyt kun miehiset miehet eivät tahdo enää pystyä "paremmuuttaan" todistamaan edes kalastusmatkalla!

Ne, joiden ilona, vastuksena tai molempina, on jonkinlainen kesämökki — vaatimattomimpikin sellainen, kuten esimerkiksi allekirjoittaneella — tietävät sanomattakin, että loma-aikana on kaikenlaisia pikkutehtäviä ja yleensä puhuen niin kova kiire ettei loppujen lopuksi ehdi tehdä mitään.

Mutta siitä huolimatta tuli kuitenkin tehdyksi myös vuotuinen marjamatka mustikkakallioille.

Se olikin kovaa hommaa, sillä mustikoiden poimimisessa oli nyt kilpailtava tavallisten kaksijalkaisten luomakunnan kruunujen lisäksi myös karhun kanssa.

Onneksi tuli 'järjestetyksi" hyvä työn jako. Me lomalaiset olimme marjassa keskipäivällä auringon kuumillaan heloittaessa. Karhu oli marjassa "yövuorolla".

Vaikka kaupunkilaiselämä onkin luonnollisesti tylsistänyt huomiokykyämme luonnontilassa olevien eläinten jättämistä merkeistä, niin tämän mustan nelijalkaisen marjakaverin olemassaolosta ei voinut olla epäilyäkään. Suuria kantoja oli revitty kappaleiksi kontion etsiessä muurahaisia. Painavia kiviä oli pyöritetty paikoiltaan ja marjat oli pantu suurilta alueilta "parempiin suihin", vaikkei siellä ilmeisesti ollut vielä ihmisiä käynyt.

Siinä yhteydessä halusimme kuitenkin pitää tämän mustan marjakaverin omana salaisuutenamme niin, ettei emäntäväki hermostuisi aiheettomasti — mutta tämä "hämäysyritys" epäonnistui täydellisesti kun mukana ollut vieraas emäntä huusi meidän misukselle, että "täällä on niin suuri karhun jättämä kasa kuin karvalakki" ja tiedusteli, että onko sitä vaaria missään vielä nähty?

No, eihän sitä kukaan, sillä karhu oli kuten sanottu yövuorolla, ja me päivävuorolla, ja niin saimme olla rauhassa, niin karhu kuin mekin.

Se palautti kuitenkin mieleemme muutama aika sitten annetun uutistiedon, ettei Ontarion karhuista makseta enää tapporahaa — vaan karhunkin ampumista varten on haettava kaatolupa. Toisin sanoen, valtio verottaa täällä Ontariossa, missä saamme pikapuolin ruveta maksamaan erikoista 3 % myyntiveroa, myös niitä, jotka haluavat syystä tai toisesta ampua karhun.

Me kannatamme puolestamme lämpimästi sitä, ettei karhuista makseta tapporahaa. Miksi pitäisi veronmaksajain varoja käyttää sellaisten melko vaarattomien eläinten kuin näiden mustien karhujen tappamiseen?

Meillä ei ole liioin mitään sitäkään vastaan, vaikka ulkomaalaisilta turisteilta peritään veroa siitä, että he saavat järjestää karhujahteja täällä Ontariossa. Monet niistä ulkomaalaisista "metsästäjäjoukkueista" ovat kaiken lisäksi ampuneet enemmän oppaita ja muita canadalaisia kuin karhuja tai "sarvipäitä".

Mutta kuolemaksemmekaan emme voi käsittää tai hyväksyä sitä, että canadalaisten täytyy ruveta maksamaan veroa karhun kaatoluvan "ostamisen" muodossa silloin jos he haluavat mennä sydänmaille ulkoilemaan karhunjahdin merkeissä. Karhut eivät ole sen paremmin valtion kuin yksityistenkään omaisuutta.

Asia tulee sitäkin käsittämättömämmäksi farmarin kannalta katsoen. On totta että tämä ontariolainen musta karhu on melko vaaraton eläin. Mutta vanhemmiksi tultuaan niistäkin voi kehittyä "tappajia", jotka tekevät pahaa farmarien karjalle. Sitä paitsi, miten uskaltavat farmarit lähettää lapsensa mailien päässä oleviin kouluihin, jos he tietävät että lähiseudulla majailee karhuja? Mitenkä uskaltavat aseistamattomat naiset ja miehet kulkea illan suussa tai aamuhämärissä kyläteillä tai -poluilla" jos paikkakunnalla on karhuja?

Selvästikin karhut on hävitettävä asutusten lähettyviltä, niin luonnon ja riistan ystäviä kuin olemmekin. Mutta tällaisessakin tapauksessa joutuu farmari — jos ei mieli rikkoa lakia — hakemaan eli ostamaan karhunkaatoluvan? Se on luvalla sanoen sikamaista verotuspolitiikkaa, ja sitä emme totisesti voi sen paremmin käsittää kuin hyväksyäkään.

— Hitto soikoon kun tämä epäpoliittinen juttu lipsahti kuitenkin politiikan alalle! Se on ehkä jonkinlaisena merkkinä siitä, kuinka läheisesti vero- ja muu politiikka liittyy elämämme kaikkiin puoliin. Jokatapauksessa tämä politiikan tielle lipsahtaminen on merkki siitä, että lomasta on selvitty — että taas elämme "normaalissa".

— Känsäkoura.

Nykyaikaisen 5-ottelun MM-kisat Moskovassa

Moskova. — Nykyaikaisen viisiottelun 19. maailmanmestaruuskisat avataan Moskovassa perjantaina ja lauantaina on ohjelmassa ensimmäinen kilpailulaji, ratsastus. Ne maailman johtavimmat kilvoittelijat, jotka 16 maasta ovat saapuneet Moskovaan, kilpailevat olosuhteissa, jotka ovat parhaimmat, mitä voidaan ajatella. Tämä on ainakin kansainvälisen viisiotteluliiton puheenjohtajan Sven Thofeltin käsitys, kun hän torstaina esiintyi Moskovan uusimmassa huippumodernissa hotellissa Junost'ssa järjestetyssä tiedotustilaisuudessa. Mukana on kilpailijoita Itävallasta, Brasiliasta, Isosta Britanniasta, Unkarista, Saksan Demokraattisesta Tasavallasta, Saksan liittotasavallasta, Meksikosta, Puolasta, Romaniasta, USA:sta, Neuvostoliitosta, Suomesta, Tshekkoslovakiasta, Ruotsista ja Japanista. Mukana ovat Suomesta Raimo Haavisto joukkueenjohtajana, Tapio Kare, Kurt Lindeman ja Eero Lohi kilpailijoina. Neuvostoliiton Igor Novikov, Ruotsin Sture Ericson, USA:n Robert Peck ym.

Kisojen ratsastusta varten pidettiin 300 hevosta kolmen kuukauden valmennuksessa ja niistä valittiin sitten 60 tasapäisintä kisojen osanottajia varten.

Takaiskujakin on jouduttu merkitsemään tilille: Ranska ei voi lähettää joukkuettaan ja vuoden 1954 maailmanmestaruusmies B. Thufelt on ollut niin hurjassa autokolarissa Sveitsissä, että joutuu olemaan poissa kilpakentiltä pitkän aikaa ja makaamaan sen sijaan sairaalassa.

Moskovan televisiossa esiintyivät torstai-iltana Neuvostoliiton, USA:n, Länsi-Saksan ja Suomen joukkueiden edustajat. Suomesta joukkueen johtaja, kenraali Uolevi Poppius, joka kertoi katsojille nykyaikaisen 5-ottelun historiasta Suomessa. Poppius sanoi Moskovan kisojen valmistelun ja järjestelyn olevan aivan omaa luokkaansa, moitteettoman ensiluokkaista. Mainittakoon, että Poppius puhui suomea ja häntä tulkitsi englanniksi kansainvälisen liiton pääsihteeri.

HIIHTOAMMUNNAN MM-KISAT HÄMEENLINNAAN

Puheenjohtaja Sven Thufelt ilmoitti torstaina pidetyn kansainvälisen 5-otteluliiton hallinnon kokouksen olleen pitkän ja valkean, sillä esillä oli paljon visaisia pähkinöitä. Päätökseksi tuli vuoden 1963 5-ottelun MM-kisojen pitäminen Mexico Cityssä, seuraavan vuoden Ranskassa ja sitten Japanissa. Talven hiihtoammunta kuuluu myös liiton ohjelmaan ja siitä tehtiin vuoden 1962 osalta päätös, että MM-kisat pidetään helmikuussa 1962 Suomen Hämeenlinnassa, vuoden 1963 Itävallan Innsbruckissa, jossa sitten 1964 pidetään myös talviolympialaiset.

Kansainvälinen viisiottelumestaruuskilpailu Mexico Cityssä

Moskova. — Ruotsalainen prikaatikenraali Sven Thofelt, joka on Kansainvälisen Viisiotteluyhdistyksen puheenjohtaja, tiedotti täällä viime viikon lopulla, että nykyaikaisen viisiottelun kilpailut v. 1962 tullaan pitämään Mexico Cityssä.

Brumel mestariksi 220 tuloksellaan

Moskova. — Neuvostoliiton ammattiliittojen seitsemänsissä spartakiadeissa oli viikko sitten maanantaina karsintakilpailuja koripallossa, lentopallossa painissa ja nyrkkeilyssä ja muutamissa lajeissa käytiin myös loppukilpailuja. Päivän huomattavammaksi saavutukseksi nousi yleisurheilukilpailuissa myöhään maanantai-iltana Valeri Brumelin korkeushyppytulos 220 ja Nikolai Sokolovin 3000 m estejuoksu jossa hän sai voittoajakseen 8.34,4. Tamara Press heitti kiekkoa 56.47 ja Boris Zubob juoksi 200 m ajassa 21.8.

TULn Satakunnan piiri erkani jäsenistöstään

Helsinki. — TULn Satakunnan piiritoimikunta on tehnyt päätöksen jättää jäsenilmoittautumisen TUKille (Tuska), joka merkitsee automaattisesti piirijärjestön eroa Työväen Urheiluliitosta. Piiritoimikunnan päätös ei kuitenkaan koske lainkaan piirin seuroja, joskin on ilmeistä, että piirijärjestön kohdistettua hajotustyö pyritään ohjaamaan nyt entistä enemmän seurojen erottamiseksi liitosta ja siirtämiseksi porvariliittoon. TULn Satakunnan piirin toimintavaltuudet siirtyvät nyt automaattisesti täydellisinä kesäkuussa perustetulle väliaikaiselle piiritoimikunnalle, jolla on keskusliiton ja piirin seurojen tuki.

Irina Press paransi MEtä

Leningrad. — Irina Press paransi Leningradissa pidetyssä yleisurheilukilpailuissa nimissään olevaa naisten 5-ottelun maailmanennätystä saaden 5.020 pistettä. Se ylittää entisen saavutuksen 48 pisteellä.

Keskiviikkona hän työnsi kuulaa 15,98, hyppäsi korkeutta 160 ja juoksi 200 metriä ajassa 24,7. Torstaina hän sai 80 metrin aitajuoksussa tuloksen 11,2 ja pituushypyssä 605.

Pjotr veti 29.04,3 mutta oli tiukalla

Moskova. — Lenin-stadionilla juostiin viime perjantaina lujaa 10,000 mn kilpailu. Pjotr Bolotnikov selvisi voittajaksi ajalla 29.04,4 mutta sai käydä lujan taistelun Boris Jehimovin ja Fais Husinin kanssa. Kilpailu ratkesi vasta loppusuoran kamppailussa, jossa Boris Jehimov ja Fais Husin hävisivät Bolotnikoville vain muutaman metrin. Myös 1,500 mn kilpailu oli luja, mutta voittaja Vasili Savinkovin aika jäi vaatimattomaksi 3.47,5.

Trnizki nosti 440 kiloa

Moskova. — Moskovassa suoritetuissa ammattiliittojen spartakiadien painonnostokilpailuissa voitti alle 90 kilon sarjan Gennadi Troizkij 440 kg. 2) Ivan Krelatov 437.5 kg. 3) Juri Voltskov 430 kg.

Nagakawa 1.10,0

Tokio. — Japanilainen Kiyoshi Nagakawa saavutti 100 metrin rintauinnissa ajan, joka on puoli sekuntia parempi kuin venäläisen Minashkinin neljä vuotta sitten saavuttama maailmanennätys 1.11,5. Nagakawan aikaa 1.11,0, jonka hän sai keskiviikkona Tokiossa tuskin kuitenkaan hyväksyttäneen maailmanennätykseksi, sillä amerikkalainen Jet Jastremski on aikaisemmin tässä kuussa uinut matkan ajassa 1.09,5, joita ei vielä ole hyväksytty maailmanennätykseksi.

PETER A. VESA
B. A. LL. B.
Barrister, Solicitor, Notary
SUOMALAINEN
LAKIMIES
PUH. HO. 3-3392
1028 Danforth Ave., Toronto

Kuuluisan ja paljon suosiota saavuttaneen laulajan
TAPIO RAUTAVAARAN
LAULUVIHKO
SANOINEEN JA MUSIIKKINEEN
nyt saatavana kirjakaupastamme
HINTA AINOASTAAN $2.00 KPL.
Postikuluja varten lisättävä 10 senttiä.

Sisältää seuraavat laulut:
Juokse sinä humma — Sayonara — jää hyvästi
Unohdettu sotilasvaltsi — Kukkakaupan ulkopuolella
Menen enkä meinaa — Ontuva Eriksson
Isoisän olkihattu — Iltalaulu tukkikämpällä
Sunnuntaina sataa aina — Huuhkaja
Vain merimies voi tietää — Boxerin-korttipeli
Tuo aika toukokuun (sanat)

Saatavana seuraavista paikoista:
VAPAUS PUBLISHING COMPANY LIMITED
P. O. BOX 69 SUDBURY, ONTARIO
VAPAUS BRANCH OFFICE, 316 Bay Street, Port Arthur, Ontario
VAPAUDEN NURKKA, 957 Broadview Avenue, Toronto 6, Ontario
"KIPINÄNURKKA", 2605 East Pender Street, Vancouver 6, B. C.

Soossa kiinnostuttu Saarijärveen

Sault Ste. Marie. — Tässä pitäisi vähän pakista täältä Soon perukalta vaikka ei tänne mitään repäisevämpää kuulukaan.

Sudburyssa oltiin Suurjuhlilla ja täältä olikin siellä sievä joukko kaiken muun lisänä, joita oli saapunut eri puolilta Canadaa ja Yhdysvalloistakin. Olihan siellä pitkämatkalaisia paljon. Joukko oli mahtava, mutta mahtavia olivat ohjelmanumerotkin. Yleisö kuului olevan hyvin tyytyväinen näkemäänsä ja kuulemaansa. Kaikin kuitenkin oltiin napina päällä ilmojen järjestäjää kohtaan koska hän kehtasi semmoisen vesipaljouden niskaamme lähettää. Se pilasi koko juhlatunnelmaa ja se pakotti lisäjärjestelyihin toimihenkilöille. Oikein sivullisiakin harmitti. Kaikki kuitenkin meni hyvin joskin urheilutulokset olisivat voineet olla muussa tapauksessa parempia jos sadetta ei olisi tullut.

Känsäkouralle toivotan hauskaa loma-aikaa, mutta hänen pitäisi pitää huolen siitä, ettei liiaksi innostuisi kyrmyniskaisiin, vaan tyytyisi ottamaan vain omaksi tarpeekseen ettei olisi pelkoa hintojen laskusta.

Mitä tulee mustikkain noukkimiseen niitä tulee ottaa vain niin paljon kuin ehtii, sillä uskallan odottaa ettei sinun "isopietarisi" salli sinun kauankaan mutkalla olla, että liikoja koppaan kokoontuisi. Parempi sinun on mennä saunaasi kangistuneita jäseniäsi venyttelemään. Parempi kun et liikoja riuhdo. Mutta onhan suomalainen sananparsi "kohtuutta kaikessa".

Eikä tässä ole enempiä pakisemisia ja loput jätän seuraavaan kertaan. Meillä kyllä on vielä paljon aikaa käydä tuolla Saarijärvellä kesänviettopaikalla. Siellähän ruokakin parempiin maistuu kuin kotona. Kun on tympäytynyt kotona valmistettuun ruokaan tulkoon Saarijärvelle. Siellä saa joka sunnuntai kunnon päivällisen. — Piirsi S-nen.

Tanssit Ebyn haalilla

Swastika. — Ebyn Suomalaisella haalilla pidetään tanssit tk. 26 pnä alkaen kello 9 illalla. Saapukaa silloin tanssimaan ja antamaan kannatuksenne. — H.

PORT ARTHURIN KUULUMISIA

Port Arthur. — Kaupungin vaalien yhteydessä tänä syksynä tulee ainakin neljä asiaa ratkaistavaksi valitsijain yleisäänestyksellä. Valtuusmiesten enemmistö päätti viime maanantaina kokouksessa asettaa yleisäänestykselle sivulain, joka velvoittaa PUC:n voimaansaattamaan kaupungin käyttöveden fluorisointisysteemin joulukuun 15 päivän jälkeen.

Toisena tulee Clarkson Avenuen korkeakoulun yhteyteen uima-altaan laittaminen, jota varten anotaan maakuntahallitukselta kustannusvarausta. Samoin luistinareenakysymys on päätetty jättää yleisäänestykselle. Neljänneksi, äskettäin Port Arthurin ja Fort Williamin ja piirin työväen unioiden ammattineuvoston esityksestä tulee maksullisten huvitilaisuuksien salliminen sunnuntaisin teattereissa ja haaleissa ratkaistavaksi yleisäänestyksellä.

Työväenunioiden puolesta järjestetty mainostusryntäys union leimalla varustettujen tuotteiden käyttämisen puolesta yhdistyy Työnpäivän valmisteluun. Sille lähtökohtana pidetään illallistilaisuus elokuun 28 p. Prince Arthur-hotellissa, jolloin vieraspuhujana on täällä Canadian Labor Congressin unionleimakomitean presidentti Stan Clair Windsorista.

Kaupunkien pormestareille on jätetty anomus, jotta julistaisivat syyskuun 4 ja 9 päivien välisen viikon unionleimatuotteiden ostomainosviikoksi. Se alkaisi Työnpäivänä.

Juuri menneen sirkuksen kinterellä on tehty lukuisia esityksiä, että kaupunkien ja alueen järjestöt omaksuisivat näyttelyhumun eteenpäinviemisen ja siten syrjäytettäisiin yhdysvaltalaiset runnaajat tulevaisuudessa. Port Arthurin kaupungin pormestari Wilson sanoi, että on tullut aika harkita sen puhdistamista, jota tuskin voidaan suorittaa muuten kuin hylkäämällä Yhdysvaltain puolelta tulevat vuokraajat. Jo vuosikymmeniä sitten tämä näyttely on tarkoitettu palvelemaan alueen maanviljelys- ja teollisuusnäyttelynä. Mutta Yhdysvalloista tuodut uhkapelit ovat muuttaneet sen tarkoituksen toisarvoiseksi. Se voitaisiin aivan hyvin yhdistää vaikka Murillon näyttelyn yhteydessä laajennetuksi jokasyksyiseksi tapahtumaksi. Murillon näyttely pidetään nyt ensi lauantaina ja sunnuntaina, elokuun 26 ja 27 päivinä.

Tämän syksyn viimeiseksi juhlaksi Iskun puistossa muodostuu ukrainalaisten WBA-järjestöjen piknekki sunnuntaina, elokuun 27 p. Juhlassa tarjotan ajanvietepelejä santapussin heitosta alkaen ja ravintola on avoinna puolelta päivin Iltapäivällä suoritetaan yleinen kulttuuriohjelma. Terve näkemiin! — ATH.

TORONTOSSA VALMISTAUDUTAAN CSJn KULTAVUOSIJUHLAAN

Toronto. — Sudburyn Suurjuhlilta selvitty onnellisesti takaisin ja mahtavat oli juhlat ja tuhansia kuten suurjuhlissa ainakin. Tuttavia ympäri Amerikan manteretta aina Floridasta äärimmäiseen Alaskan rajoille asti.

Sai paiskata kättä Tekonimuksen, Lammin Vernerin, Ervingin Vilenin Eemelin ja entä Kanniston Augustin joka vielä kuin nuoret pojat karhunsyleilyyn otti kanssa ja olihan se taasen hauska tavata ja muistella entisiä aikoja miten edistyksen puolesta on taisteltu vuosikymmeniä ja yhä samoissa riveissä rinnan astutaan todisteena edistysten eteenpäin menosta meidän ajatussuuntamme puolesta lenteli avaruudessa toinen Neuvostoliiton avaruuslentäjä 17 kertaa maapallon ympäri ilmattomassa avaruudessa. Eikä ollutkaan pyrstö vettä täynnä kuten pehmeän meren päällä sisilisko hyppaäjillä.

Olisi paljon kirjoitettava niistä suurjuhlistamme ja ystävistämmekin, joita siellä tapasin, mutta jätän niistä kirjoittamisen koska se venyisi liian pitkäksi. Yksistään nimiäkin kerttyisi kymmenittäin ja tässä on siirryttävä omiin Toronton toiminnan piiriin, mutta sen tässä sentään vielä huomautan että ensi kesänä Port Arthurin juhlilla jälleen tavataan.

Täällä valmistaudutaan nyt kovalla touhulla järjestömme varsinaisiin 50 vuotisjuhliin, joka ei olekaan mikään kolmipäiväinen juhla, vaan niistä tulee koko loppuvuoden kestävät yhtämittaista juhlimista kuten valtavia konsertteja, kabaretteja, juhlapäivällisiä, ohjelmatilaisuuksia ym., joista lähemmin kirjoitetaan aina eri tilaisuuksien järjestämisaikana.

Kaikki järjestömme voimat tulevat olemaan kovassa ja kuumassa tulessa järjestäessään eri tilaisuuksia. Ensimmäiseksi 50-vuotisjuhlien avaustilaisuudeksi tulee olemaan Don-haalin avausjuhlakonsertti lokakuun 15 pnä. Lokakuun 22 pnä on Don-haalilla suuret 50-vuotisjuhlapäivälliset. 29 pnä on näytäntötilaisuus jossa esitetään osia eri näytelmistä joita on esitetty osastomme toimintakauden aikana. Sellainen tilaisuus sai viime talvena erikoisen suosion yleisön keskuudessa ja nyt päätettiin sitä näytelmäuutuutta jatkaa erikoisena 50 vuotisjuhlasovitelmana, joten taatusti siitä tulee mielenkiintoinen tilaisuus. Marraskuun 19 pnä on kokoillan 50-vuotisjuhlanäytelmä. En saanut haraviini vielä näytelmän nimeä, mutta pitäisi olla kuulemma erikoinen. 10 päivä joulukuuta valtava 50-vuotisohjelamtilaisuus. Näiden eri tilaisuuksien välillä tulee olemaan erilaisia juhlakahviaisia, juhlabingoja, kabaretteja y.m. joista tullaan paljon puhumaan aikanaan. Tämä tässä on ollut vaan alkumainostuksena meidän tulevasta toiminnastamme, mutta nyt onä kaiken kiirreellisempänä ja pidettävä kaikkien mielessä ensi lauantaina alkavat syysjuhlat, jotka ovat myöskin Tarmolan tämänkesän lopettajaistilaisuudet. Tarmola tulee olemaan auki viikonloppuina yleisölle, jossa saa vielä mojakoita tai keveämpiäkin ruokia, mutta varsinainen kevätkauden toiminta siirtyy syksyn talkoisiin, joiden yhteyteen saa rajaton määrä yleisöä osallistua. Jos ei työhönkään voi osallistua niin saa syöntiin ottaa osaa maksullisena avustajana. Nyt jokainen viimeisiin tämän kesän syysjuhliin elokuun 26 ja 27 pnä. Juhlat alkavat tansseilla lauantaina kello 9 illalla hyvällä soitolla ja vielä ovipalkintona vedetään arvokas rannekello. Sunnuntaina aamupäivällä alkaa Yrityksen järjestämät jännittävät urheilukilpailut ja jatkuvat iltapäivällä henkisellä ohjelmalla, joista voin mainita meidän orkesterimme soittoesitykset, Finlandia-kuoro tulee myöskin antamaan arvokasta ohjelmaa ja lisäksi on yksityisiä ohjelmanumeroita ja kansantanhuja, voimisteluesiyksiä, juhlapuheita y.m. Jokanen haluaa tietysti tulla tähän viimeiseen toimintakauden lopettajaistilaisuuteen ja nauttimaan vielä Tarmolan ravintolan maukkaasta juhla-ateriasta. Tarmolassa sitten tavataan ja turistaan lähemmin niistä menneistä Sudburyn suurjuhlistakin sekä kesän kalareisuista ja mustikkainkin poimimismatkoista. Näkemiin! — Victor.

Haasteryntäyksen tulos $2,666.45

Nyt saapui lähes 60 lahjoitusta ja suuri määrä uusia haasteita

Vapauden ja Liekin talousaseman varmistamiseksi — takeeksi siitä, että Vapaus ja Liekki voivat ilmestyä nykyisessä koossa ja yhtä usein kuin tähänkin asti — saapui viikon vaihteessa taas lähes 60 uutta lahjoitusta ja niiden katteeksi hyvä yhteinen rahasumma, $233.00, sekä suuri määrä uusia haasteita. Kiitos lahjoittajille.

Kun huomioidaan aikaisemmin saapuneet lahjoitukset, niin tämä tarkoittaa, että Vapauden ja Liekin haasteryntäyksen yhteistulos on nyt $2,666.45.

Eräs yleensä työväenliikkeelle vihamielinen henkilö ilmaisi tässä päivänä muutamana sellaisen käsityskannan, että Vapaus on jo "henkitoreissaan" ja lausui hurskaan toivomuksen, että "pian siitäkin pahasta päästään".

Mutta ei pitäisi nuolaista ennen kuin tipahtaa! Työväellä ja työväenlehdillä on loppujen lopuksikin tulevaisuus, vaikka ne joutuvatkin nyt monesti kamppailemaan elämästä ja kuolemasta. Emme haluakaan salata sitä, että esim. Vapauden 3-päiväisenä ilmestyminen on vaarassa, ellei Vapauden ja Liekin hyväksi saada tämän haastekampanjan yhteydessä kerätyksi vähintäin $7,000. Mutta jos haasteryntäys jatkuu nykyistä latuaan sanavapauden säilyttämisen hyväksi, niin tämä tavoite saavutetaan ja ylitetään. Varmaa myös on, että Vapaus tulee elämään ja vaikuttamaan vielä kauan senkin jälkeen kun eräät muut lehdet ovat lakanneet ilmestymästä.

Annetaan siis haasteiden vyöryä sanavapauden puolesta!

★ ★ ★ ★ ★ ★

HILJA JA ANTON KAISLA, Sudbury, Ont., lahjoittavat 10.00 Vapauden ja Liekin hyväksi sekä haastavat kaikki savolaiset ja karjalaiset tekemään samoin tai paremmin.

VILHO HÄKKINEN, Beaver Lake, Ont., lahjoittaa $2.00 haasterahastoon, että oman äänenkannattajamme ilmestyminen olisi jatkuvasti turvattu ja haastaa Aate Reinikaisen ja John Piispasen Beaver Lakelta jatkamaan haastetta.

N. PIISPANEN, Beaver Lake, Ont., lahjoittaa $2.00 Vapauden haasterahastoon, että lehtemme ilmestyminen olisi turvattu ja haastaa seuraavat: Yrjö Palomäki, Erkki Penttinen ja Toivo Salo, kaikki Beaver Lakelta, sekä Lauri Kolari ja Reino Keto, St. Catharines, Ont., jatkamaan haastetta edelleen.

BETTY JA PAAVO PULKKA, R. R. 1, Mattawa, Ont., lahjoittavat $1.00 Vapauden ja Liekin hyväksi.

VILHO HAKANEN, R. R. 1, Mattawa, Ont., lahjoittaa $2.00 Vapaudelle ja Liekille sekä haastaa Antti Rissanen, Montreal, Que.

FRED HAKALA, R. R. 1, Mattawa, Ont., lahjoittaa $2.00 Vapauden ja Liekin hyväksi ja haastaa seuraavat: Aarne Aaltonen, Eino Salo, Arvid Tiihonen, Uuno Mäki ja Iisakki Walkama, kaikki Mattawasta, Ont.

HERMAN VIRTA, R. R. 1, Mattawa, Ont., lahjoittaa $2.00 Vapauden ja Liekin hyväksi ja haastaa seuraavat: Victor Aho, Hearst, Ont., Vieno Koski, Kapuskasing, Ont., Hannes Panttila, South Porcupine, Ont., ja Maija Luoma, Kirkland Lake, Ont.

MARY NORDMAN, R. R. 1, Mattawa, Ont., lahjoittaa $2.00 Vapauden ja Liekin hyväksi.

EMIL HANKILA, South Porcupine, Ont., lahjoittaa $5.00 Vapauden ja Liekin ilmestymisen turvaamiseksi sekä haastaa seuraavat: Arvi Mäki ja John Tuominen, Pointe du Bois, Man., Antti Hietala, Toronto, Ont., Lauri Järvi, South Porcupine, Ont. ja tenorikaveri Jalmar Kuitunen, Timmins, Ont.

JOHN MÄKIKANGAS, South Porcupine, Ont., lahjoittaa $5.00 Vapaudelle ja Liekille, että niiden ilmestyminen olisi turvattu sekä haastaa seuraavat: Heikki Heinonen sekä Mandy ja John Mäki, South Porcupine, Ont. ja Te pojat siellä B. C:n kalliovuorten takana: Len Hurula, Yrjö Räsänen ja Väinö Hamunen, jos olette elossa.

EINO RINTALA, McIntosh Springs, Ont., lahjoittaa $2.00 Vapaudelle ja Liekille ja haastaa seuraavat: Senja Saari ja John Mäkinen, Connaught Station, Ont.

AARNE HONKALA, South Porcupine, Ont., lahjoittaa $5.00 lehtiensä hyväksi ja haastaa seuraavat: Eino Frantsi, Toronto, Ont., Eino Roiko, Kirkland Lake, Ont., ja Tauno Tilvis, South Porcupine, Ont. Antakaa pojat haasteiden vyöryä eteenpäin!

SOFIA PÖNTIÖ, Sudbury, Ont., lahjoittaa $5.00 Vapauden ja Liekin hyväksi ja haastaa seuraavat: Vieno ja Emppu Johnson, Anni ja Niilo Nurmi ja Aino Rentola, kaikki Sudburysta sekä Ola ja Nick Ylikylä, Toronto, Ont.

HILDA KUJANPÄÄ, Sudbury, Ont., lahjoittaa $2.00 Vapaudelle ja Liekille ja haastaa kaikki ystävänsä lahjoittamaan vointinsa mukaan.

JACK SAARAKKALA, C. P. R. Telegrafityökunta, Sudbury, Ont., vastaa $5.00 V. Rintamäen ja J. Miettisen haasteisiin ja haastaa E. Mannilan CPR:n telegrafityökunnasta.

A. JA A. KOSKI, Kapuskasing, Ont., lahjoittavat $5.00 Vapauden ja Liekin hyväksi ja haastavat seuraavat: Vieno Koski, Oba, Ont., Emil Mäki ja A. Surniemi, Kapuskasing, Ont.

FELIX AHO, Kapuskasing, Ont., lahjoittavat $5.00 Vapauden ja Liekin ilmestymisen turvaamiseksi ja haastaa seuraavat: Matti Rapo, Antti Lehtisaari ja Väinö Ekola, Kapuskasing, Ont.

EMIL LAUTTAMUS, Leslieville, Alta, lahjoittaa $1.00 Vapaudelle ja Liekille ja haastaa seuraavat: Heikki Paulus, mrs. Lea Jackson ja mrs. Aili Virtanen, kaikki Rocky Mountain House, Alta.

VAPAUDEN TILAAJA, Fort Frances, Ont., lahjoittaa $1.00 Vapaudelle ja Liekille ja kehoittaa lehden ystäviä tekemään parhaansa.

SELMA KOSKELA, R. R. 4, Rankin, Sault Ste. Marie, Ont., lahjoittaa $2.00 Vapaudelle ja Liekille sekä haastaa seuraavat tekemään samoin tai paremmin: Unto Lampinen, Bruce Mines, Ont. ja T. Riippi, Sault Ste. Marie, Ont.

SEVERI SIREN, Port Arthur, Ont., lahjoittaa $2.00 Vapauden ja Liekin ilmestymisen turvaamiseksi ja haastaa seuraavat lahjoittamaan vointinsa mukaan: J. Peuramäki, J. Sinnemäki, Väinö Pesola ja E. Laatu, kaikki Kaministiquasta.

ALEX LAMPI, Millarista, Ont., lahjoittaa $3.00 Vapauden kolmipäiväisenä ilmestymisen turvaamiseksi ja haastaa kaikki Murillon alueen Vapauden ystävät tekemään samoin tai paremmin.

YRJÖ KORPI, Port Arthur, Ont., lahjoittaa $5.00 Vapauden talousaseman turvaamiseksi ja kehoittaa kaikkia lehtemme ystäviä lahjoittamaan samoin tai paremmin.

LYYLI JA WM. NIEMI, Toronto, Ont., lahjoittavat $5.00 Vapauden ja Liekin hyväksi ja haastavat seuraavat ystävät tekemään samoin: Elli Johnson, Elli ja Jussi Lähde, Elna ja Kalle Hänninen, Anni ja J. Leinonen ja Hanna Pietikäinen, kaikki Torontosta, Ont.

IRJA JA MATTI HEISKA, Toronto, Ont., lahjoittavat $5.00 Vapauden ja Liekin hyväksi ja haastavat seuraavat ystävät tekemään samoin: Aili ja Jack Mairo, Toini ja Alex Rannikko, Tyyne ja Vick Lahti, Anni Nyberg, Eino Reiju sekä Hilda ja Onni Tervo, kaikki Torontosta, Ont.

RAUHA JA AIMO MÄKI, Sudbury, Ont., lahjoittavat $10.00 Vapauden ja Liekin hyväksi sekä haastavat seuraavat: Viljo Luoto ja Henry Huhtanen, Toronto, Ont., Leo Lahti ja Aarne Koivu, Sudbury, Ont. ja Matti Tolmonen, Whitefish, Ont.

FELIX AHO, Port Arthur, Ont., lahjoittaa $5.00 Vapauden kolmipäiväisenä ilmestymisen turvaamiseksi ja haastaa seuraavat ystävät tekemään samoin tai paremmin: N. Niemi, Port Arthur, Ont., Emil Lunden, Aarne Luoto ja Tahvo Happo, kaikki Finlandista, Ont. sekä David Udd, Pointe du Bois, Man.

SALLY JA WILHO HEIKKILÄ, Toronto, Ont., lahjoittavat $5.00 Vapauden ja Liekin hyväksi.

EMMI JA HANNES SUOMALA, R. R. 1, Copper Cliff, Ont., lahjoittavat $2. Vapauden hyväksi ja haastavat Lempi ja V. Silhman, Kirkland Lake, Ont.

IDA RIUTTA, Sudbury, Ont., lahjoittaa $5.00 Vapauden ja Liekin hyväksi ja kehoittaa kaikkia lehtiemme tilaajia tekemään samoin.

TOIVO REHULA, Camp 58, Long Lac, Ont., lahjoittaa $15.00 Vapauden ja Liekin hyväski ja haastaa seuraavat: Nick Lahikainen, Long Lac, Ont., ja John Kamppi, Geraldton, Ont.

SANNI JA WM. MURTO, McKenzie Island, Ont., lahjoittavat $10.00 Vapauden ja Liekin hyväksi ja haastavat seuraavat: Laina ja Urho Purra, Sudbury, Ont., Lyyli ja Vilho Toikko, Port Arthur, Ont. sekä Ida ja F. Hakala, Sioux Lookout, Ont.

LIINA JA RIKU, Nipigon, Ont., vastaavat $10.00 Irja ja Aatu Koivulan haasteeseen ja haastavat seuraavat: Lempi ja Albert Koski, Schreiber, Ont., Frank Vuotila ja John Hakala, Nipigon, Ont. Kiitos haasteesta Irja ja Aatu!

LYDIA JA ALEX ANDERSON, Toronto, Ont., lahjoittavat $5.00 Vapauden ja Liekin hyväksi.

JOHN MÄKILÄ, Geraldton, Ont., lahjoittaa $2.00 Vapauden ja Liekin ilmestymisen turvaamiseksi.

WM. LINTULA, Sault Ste. Marie, Ont., lahjoittaa $2.00 Vapaudelle ja Liekille.

ERIC MÄNNISTÖ, Agincourt, Ont., lahjoittaa $5.00 Vapauden ja Liekin hyväksi ja haastaa seuraavat: Eric Junnila ja Henry Huhtanen, Toronto, Ont. sekä Leo Laine, Sudbury, Ont.

M. KASI, Swastika, Ont., lahjoittaa $2.00 Vapauden ja Liekin hyväksi ja haastaa A. Wiidan, Swastika (Eby), Ont.

CSJ:n EBYN OSASTO, Swastika, Ont., lahjoittaa $5.00 Vapauden ja Liekin hyväksi.

SELMA JA VÄINÖ JAAKKOLA, Kirkland Lake, Ont., lahjoittavat $5.00 Vapauden ja Liekin hyväksi ja haastavat seuraavat: Emil Jokinen ja Iisakki Kujanpää, jossakin Vancouverin perukoilla.

ELLI JA REINO SAARI, Vancouver, B. C., lahjoittavat $3.00 Vapauden ja Liekin hyväksi ja haastavat seuraavat: Martha ja Kalle Vicklund sekä Aino ja Nick Välimaa, Vancouver, B. C.

MATTI VARILA, Vancouver, B. C., lahjoittaa $2.00 Vapaudelle ja Liekille ja haastaa kaikki suomalaiset lännen kalastajat lahjoittamaan vointinsa mukaan.

OLIVIA TOLVANEN, Toronto, Ont., lahjoittaa $5.00 Vapauden ja Liekin haasterahastoon ja haastaa kaikki CSJ:n Toronton osaston FINLANDIA KUORON ALTOT lahjoittamaan vointinsa mukaan. Antakaa haasteiden vyöryä eteenpäin!

MARTHA JA PEKKA KRAFT, R. R. 1, Kaministiquia, Ont., lahjoittavat $2.00 Vapauden ja Liekin hyväksi ja haastavat seuraavat tekemään samoin tai paremmin: Sam Peltola, Heimo Kivinen ja A. Niemi, samalta paikkakunnalta.

ELINA JA MAUNU PERE, Port Arthur, Ont., lahjoittavat $2.00 Vapauden talousaseman tukemiseksi ja toivovat, että kaikki Vapauden tilaajat lahjoittavat vointinsa mukaan.

TANELI ARVOLA, Port Arthur, Ont., vastaa $5.00 Matti Suutarin haasteeseen.

ARVID ERKKILÄ, R. R. 2, Port Arthur, Ont., vastaa $2.00 Rudolf Niemen haasteeseen ja haastaa seuraavat tekemään samoin tai paremmin: Emil Tamminen, Niilo Heikkilä, Reino Tikkanen ja Reino Ojala, kaikki R. R. 2, Port Arthur, Ont.

A. KUOPPALA, Lappe, Ont., lahjoittaa $10.00 Vapauden kolmipäiväisenä ilmestymisen turvaamiseksi ja haastaa seuraavat lahjoittamaan vointinsa mukaan: Arvo Kuoppala, Nolalu, Ont., Fanny Valtonen sekä Lola ja hänen miehensä, kaikki Port Arthurista, Ont.

MARTHA JA VÄINÖ KUUSELA, Port Arthur, Ont., vastaavat $5.00 saamiinsa haasteisiin ja haastavat seuraavat: Emil Kuusela ja Hugo Koskinen, Hoyle, Ont., Kalle Vanhala, Porcupine, Ont. ja Ero Tuominen, Connaught Station, Ont., lahjoittamaan vointinsa mukaan.

KALLE AMPI, Devon Township, Ont., lahjoittaa $2.00 Vapauden kolmipäiväisenä ilmestymisen turvaamiseksi ja haastaa Vihtori Anttilan Port Arthurista tekemään samoin.

A. RÄSÄNEN, Port Arthur, Ont., vastaa $3.00 saamiinsa haasteisiin ja haastaa muutkin eläkevaarit tekemään samoin.

VÄINÖ PELTO, Port Arthur, Ont., lahjoittaa $2.00 Vapauden talousaseman tukemiseksi.

HELMI JA RISTO ROIVAS, Port Arthur, Ont., lahjoittavat $3.00 Vapauden ja Liekin hyväksi sekä haastavat seuraavat: Antti Rapo, August Saari ja Kalle Harju, kaikki Iskun Puistosta, lahjoittamaan vointinsa mukaan.

H. TUUTTILA, Port Arthur, Ont., lahjoittaa $5.00 Vapauden kolmipäiväisenä ilmestymisen turvaamiseksi ja haastaa seuraavat: Oskari Kemppainen ja Antti Perälä, Green Pointista, lahjoittamaan vointinsa mukaan.

HEIKKI HANNULA, Nairn Centre, Ont., lahjoittaa $1.00 Vapaudelle ja Liekille.

LEONARD TOLONEN, McFarlane Lake, Ont., lahjoittaa $5.00 Vapauden hyväksi ja toivoo, että kaikki lehtemme tilaajat tekevät samoin.

MANDA KINNUNEN, McFarlane Lake, Ont., lahjoittaa $2.00 Vapauden ja Liekin hyväksi.

Tässä katsauksessa	$ 233.00
Ennen julkaistuja Vapaudessa ja Liekissä	2,433.45
LYhteensä	$2,666.45

Matka- ja matkatavaravakuutuksia

Turvatkaa kesäloma- ja huvimatkanne mahdolliselta tapaturma- ja onnettomuus-sattumalta, hankkimalla itsellenne MATKAVAKUUTUKSEN, joka on kovin halpa. Vakuutusturva on voimassa matkustaessanne autolla, lentokoneella, junalla, laivalla, linja- tai pirssiautolla! Ottakaa matkavakuutus kun lähdette matkalle!

VAPAUS TRAVEL AGENCY
Lupakirjalla toimiva matka- ja matkatavaravakuutusasiamies
PUHELIN OS 4-4264
100 ELM ST. WEST SUDBURY, ONT.

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

LEHMÄ MYYTÄVÄNÄ
PIAN POIKIVA LEHMÄ myytävänä. Tiedustelkaa: F. Kuusisto, R.R. 1, Whitefish, Ont. (19—22)

MYYTÄVÄNÄ
100 KUUDEN KUUKAUDEN VANHAA Rhode Island Red-rotuista KANAA. Kysykää: John Kantola, R.R. 1, Copper Cliff, Ont. Puhelin OX 2-4549. (22—24)

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

CSJ:n Sudburyn osaston johtokunnan kokous pidetään ensi keskiviikkona Työn Puistossa kello 7.30 illalla.

Työn Puiston sauna avoinna keskiviikkona, lauantaina ja sunnuntaina kello 1—11 ip. Mainio sauna ja hyvä uimapaikka. Hyvä ravintola käytettävissä.

Ajanvietepuisto avattiin Garsonissa

Garson. — Viime viikon torstaina avattiin täällä ajanvietepuisto. "Tämä puisto on käytettävänänne ja käyttäkää sitä hyvin", sanoi kaupunginvaltuuston jäsen L. J. Atkinson. Tämä puisto, joka on Beach St:n ja Birch St:n välillä käsittää 3½ eekkerin alan. Kenälle, joka aikoinaan oli suomaata, on tähän mennessä valmistettu pallokenttä ja laitettu lapsille keinuja.

LÄÄKÄRI JA KIRURGI
DR. L. HOOEY
Puh. OS. 3-3695 Kotiin OS. 5-6729
Medical Arts rakennuksessa
269 Cedar St., Sudbury

MAANMITTARI
Murray R. Maher, O.L.S.
Ontarion maanmittari
PUH. OS. 4-6348 HUONE 124
100 ELM ST. E. SUDBURY, ONT.

WHITEFISH SHELL SERVICE
Shell-tuotteiden autopalveluasema
—Alfons Wetzl ja Frank Hlaxa
Hinaus- ja maantiepalvelu
Ammattimekaanikko yleisille korjauksille
KAHVIA JA RUOKAA
Maantie 17 varrella Whitefishissa

HYVÄ ALUEJUHLA BEAVER LAKELLA

"Majavajärvellä" viime lauantaina ja sunnuntaina vietetty CSJ:n Keski-Ontarion vuotuinen 2-päiväinen aluejuhla muodostui odotettuakin mielenkiintoisemmaksi kansan juhlaksi.

Lauanatai-illan tansseissa ei ollut vissien yhteensattumien vuoksi vallan niin suurta yleisömäärää kuin oli odotettu, mutta sitä hauskempaa tuntui nuorella tanssiyleisöllä olleen koko illan. Tässä tilaisuudessa jaettiin myös arvokkaat ovipalkinnot, mitkä jakaantuviat seuraaville "onnen myyrille": No 809, Rauha Suomi, Long Lake, No 915, Otto Heiska, Sudbury ja No 975 Frank Kangas, Sudbury. Palkinnot saa periä W. Eklundilta, Vapauden toimituksesta.

Sunnuntai valkeni aurinkoiseksi ja kaikin puolin juhlaa suosineeksi kesäpäiväksi ja se takasikin puolestaan juhlan onnistumisen.

Aamupäivällä Jehun johdolla suoritetuissa mielenkiintoisissa urheilukilpailuissa, joista tiedoittaa "Tekonimus" yksityiskohtaisemmin, oli erittäin kireitä kilpailuja ja tekaistiin yksi SCAULn ennätyskin.

Varsinainen juhlatilaisuus antoi iltapäivällä runsaalla kädellä arvokasta ohjelmaa, jonka juhlayleisö palkitsikin moneen kertaan voimakkailla suosionosoituksilla. Erikoisen hyvänä piirteenä oli tässä juhlassa se, että ohjelmaa ja juhlayleisöä oli eri puolilta Keski-Ontarion aluetta, aina Sault Ste. Marieta myöten. Sen vuoksi Beaver Lakella vietettiin nyt todella aluejuhlaa.

Ensimmäiseksi kuultiin sekakuoro Sävelen hienot esitykset Rauha Mäen johdolla. Kuoro lauloi kolme laulua: "Kevätmarssi", "Ikävä on olla" ja "Valkotuomi".

Kun majavajärveläinen neitonen Ruth Johnson oli esittänyt harmonikallaan kaksi hyvää soittonumeroa, kentälle saatiin yhteisesitykseen orkesterin ja Sävel-kuoron jäsenet, jotka kaiuttivat komeasti yhteisvoimin laulun "Laulu työn".

Sen jälkeen esitti Sudburyn osaston orkesteri Laila Tammen johdolla kolme hyvin lämpimän vastaanoton saanutta kappaletta "Barrikaadeilla", "Elämä juoksuhaudoissa" ja "Jenkka-sikermä".

Ilmi Tuumanen, Sault Ste. Mariesta, esitti Emil Rakkolan säestyksellä kaksi kaunista laulua, "Kuolleet lehdet" ja "Monrepon puisto". Yleisön pyynnöstä saatiin vielä kaupan päälliseksi Rakkolalta vauhdikas polkan pätkä.

Lopuksi esitti Lauri Salo, Wanupista huumoristiseen muotoon laaditun luennon "ihmisen anatomiasta".

Vedoten voimakkaasti rauhanasian edistämisen puolesta yleensä, Vapauden liikkeenhoitaja Edwin Suksi korosti erikoisesti yhtenäisyyden tärkeyttä ja alleviivasi sitä, että CSJ ja SCAUL ovat aina valmiina edistykselliseen yhteistoimintaan kulttuuriperinteidemme vaalimiseksi kaikkien kansalaispiiriemme kanssa. Sellainen yhteistoiminta olisi eduksi kaikille ryhmillemme sanoi puhuja selostettuaan ensin, että CSJn aloitteesta on tehty useita virallisia ehdotuksia ja muita aloitteita tällaisen yhteistoiminnan hyväksi.

"Kansainvälinen tilanne on tällä kertaa äärettömän kireä ns. Berliinin kriisin johdosta", sanoi Suksi ja alleviivasi, että jos sota tulee, niin se vaarantaa yhtä paljon oikeistolaisia kuin vasemmistolaisiakin sekä uskovaisia kuin uskomattomiakin, joten rauhanasian hyväksi meidän kaikkien pitäisi yhdistää voimamme muiden canadalaisten rauhanpuolustajain rinnalla.

Ohjelman kuuluttajana toiminut aluesihteeri W. Eklund lausui aluksi juhlayleisön tervetulleeksi ja ohjelman päätyttyä kiitti CSJ:n aluetoimikunnan puolesta kaikkia ohjelman esittäjiä, urheilijoita, toimitsijoita ja ravintolassa työskennelleitä sekä juhlayleisöä siitä, että tämä aluejuhla onnistui niin hyvin, vaikka se pidettiin miltei välittömästi Sudburyssa vietetyn suurjuhlan jälkeen.

SEURAPELI- JA AMPUMAPALKINNOT

Ammunnassa sekä hiekkapussien ja nuolten heitossa käytiin kova kilpailu aamuvarhaasta aivan iltamyöhään saakka.

Ammunnan voitti wahnapitaelainen "tarkka-ampuja" K. Harju 28 pisteen tuloksella. Toiseksi tuli Evert Mäenpää, Beaver Lakelta, 27 pisteen tuloksella, 30 pisteen korkeimmasta mahdollisesta. He voivat periä palkintonsa W. Eklundilta, Vapaudesta.

Hiekkapussin heiton kovassa kilpailussa voitti V. Salminen Beaver Lakelta 2,000 pisteen tuloksella. Toiseksi tuli O. Pasila, Beaver Lakelta, tuloksella 1925. He saavat periä palkintonsa Vic Jutilalta, Beaver Lakelta.

Nuolenheiton voitti Antti Vuorensyrjä, tuloksella 205 ja toiseksi tuli Yrjö Horti tuloksella 200. Heitä pyydetään hakemaan palkintonsa W. Eklundilta, Vapauden toimituksesta.

Edwardsin varastorakennus paloi

Viime perjantaina iltapäivällä paloi Dufferin-kadun varrella oleva Edward Grain Companyn viljaelevaattori. Tulipalon ensiksi huomasivat varastossa työskentelevät työläiset, jotka hälyyttivät palokunnan.

Tulipalo tapahtui kaupungin keskustassa, jonka takia satoja ihmisiä kokoontui palopaikan ympärille. Varastorakennuksessa sanotaan olleen noin 400 tonnia viljaa. Vielä ei tiedetä tulipalon alkusyytä.

Lauri Huuki haudattiin viime lauantaina

Viime lauantaina haudattiin Jackson and Barnardin hautaustoimistosta Lauri Huuki Park Lawn hautausmaahan. Monet kukkalaitteet koristivat arkkuaan. Vainajan ystäviä oli paljon saapuvilla.

Huuki oli syntynyt Kannuksessa kesäkuun 14 päivänä 1904. Hän saapui Canadaan 1928. Hän oli urheiluseura Alertsin jäsen.

Lauri Huuki oli kaksinkertainen Canadan murtomaahiihtomestari, joka jo sellaisenaan on harvinainen saavutus. Kaikesta huolimatta hänellä oli mitä vaatimaton luonne. Lauri ei koskaan tuntenut tämän johdosta mitään ylimielisyyttä Monet muistavat hänet todellisena ystävänä. Lähinnä jäivät häntä kaipaamaan sisarensa Ida Mäkinen Beaver Lakella, kaksi sisarta ja veli Suomessa.

— Britannian kuningattarella on ainoastaan neuvotteluvalta jos hän joutuu erimielisyyksiin parlamentin kanssa, mutta häneltä puuttuu vetoomusvalta.

Kennedy perääntyy republikaanien edessä

New York. — New York Mirrorin ulkopoliittinen huomioitsija Drew Pearson syyttää Berliinistä lähettämässään kirjoituksessa presidentti Kennedyä siitä, että tämä taipuu republikaanisen puolueen painostukseen, jonka tarkoituksena on paisuttaa sodan vaaraa, ja että presidentti toimii painostuksen alaisena huolimatta kaikista vaaleissa antamistaan lupauksista ryhtyä uusiin rauhanomaisiin ponnisteluihin.

Länsi-Berliinin takia ei kannata käydä sotaa, kirjoittaa Pearson ja tähdentää, että tästä huolimatta Kennedy sallii syöstä itsensä yhä enemmän ja enemmän sodan partaalle, koska hän pelkää republikaanien oikeistosiiven hyökkäystä.

Pearsonin mielestä Kennedy sallii enemmän kuin yksikään aikaisempi demokraattisen puolueen presidentti 50 viime vuoden aikana republikaanien määrätä USAn ulkopolitiikkaa.

Suurin osa ihmisistä ei käsitä sitä. He eivät tiedä, että entisellä presidentillä Eisenhowerilla on eräänlainen veto-oikeus USAn ulkopolitiikkaan nähden. Kennedy, joka viime marraskuun vaaleissa sai niukan äänienemmistön, sekä ottaen huomioon Kuuban fiaskon, neuvottelee Eisenhowerin kanssa jokaisesta ulkopoliittisesta askeleesta. Vähintään kerran viikossa lähtee Valkoisesta talosta helikopteri Gettysburgiin mukanaan Valkoisen talon lähetti, jonka tarkoituksena on saada Eisenhowerin vahvistus Kennedyn jokaiselle toimenpiteelle.

Kennedy on tällä hetkellä siinä määrin levoton republikaanien oikeistosiiven — Goldwaterin, Bridgesin ym. hyökkäyksistä, että hän neuvottelee Eisenhowerin, Herbertin, Hooverin, Nixonin ja MacArthurin kanssa Täten republikaanit voivat nykyisin itseasiassa sanella Kennedyn ulkopolitiikan ilman minkäänlaista vastuuta siitä. Republikaanit, ikäänkuin sanovat Kennedylle: "Voitte tapella, me pitelemme takkianne".

Tämä käy ilmi Nixonin äskettäin Minneapolissa pitämästä puheesta, jossa hän sanoi: "Hrushtshev on saanut sellaisen käsityksen, että Kennedyn hallitus tulee enemmän puhumaan kuin tekemään".

Amerikan Yhdysvaltojen presidentin on oltava tarpeeksi voimakas, jotta hän voisi johtaa maataan järkevästi välittämättä poliittisista painostuksista. Uuden ja nuoren presidentin olisi luonnollisesti täysin normaalia pyrkiä kansallisen itsenäisyyden nimissä yhteistoimintaan myös opposition kanssa.

Mutta Kennedyn politiikan ja hänen yritystensä ainoa tulos on kaikkien niiden uusien ponnistelujen puuttuminen rauhan hyväksi, joihin hän lupasi vaalipuheessaan ryhtyä, ja tuo vanha, kokonaan mielikuvitukseton politiikka kaikesta päättäen vain edistää sotapsykoosin lietsontaa Yhdysvalloissa.

Keinotekoisia verisuonia

Keinotekoisia verisuonia on valmistettu sydänleikkauksia varten. Tähän saakka näitä verisuonia ei ole valmistettu mekaanisin keinoin. Nyt kuitenkin tiedoitetaan, että Leningradin Vulkan-tehtaassa on ruvettu valmistamaan koneellisesti "verisuonia". Ennenkuin niitä käytetään ne menevät tarkkojen kokeiden läpi.

Yhdysvallat ja Ranska niskottelevat Tunisian rauhaa vastaan YKssa

(Jatkoa 1. sivulta)

uksen istuntoa, jossa tästä asiasta keskustellaan.

Ranska ryhtyi boikottamaan istuntoa, joka kutsuttiin käsittelemään Tunisian valitusta sen jälkeen kun turvallisuusneuvostossa ei päästy minkäänlaiseen päätökseen toimenpiteistä, joilla olisi voitu pakoittaa Ranska noudattamaan turvallisuusneuvoston heinäkuun 22 päivänä antamaa väliaikaista päätöstä, jonka mukaisesti kiellettiin Ranska jatkamasta tulitusta Tunisiassa. Ranskalaisten joukkojen hyökkäys alkoi heinäkuun 19 päivänä sen jälkeen kun Tunisia julisti Bizerten laivastotukikohdan saarrokseen.

Ranska on kieltäytynyt neuvottelemasta asiasta ja laivastotukikohdan evakuoimisesta sen jälkeen kun Tunisia saavutti Ranskalta itsenäisyytensä v. 1956.

Tunisian edustaja Slim sanoi YK:n yleiskokoukselle, että ranskalaiset asevoimat olivat tappaneet yli 800 tunisialaista ja haavoittaneet yli 1,000 ottaessaan haltuunsa Bizerten.

Ranskan kauppalaivastoon kuuluu 793 laivaa joidenka yhteinen tonnimäärä on 4,600,000 tonnia, ollen kaksi kertaa suurempi kuin vuonna 1939 laivasto johon sisältyi 670 laivaa.

Nuorta miestä syytetään aikeista murhata Mikojan

Tokio. — Poliisit pidättivät viikonvaihteessa erään 22 vuoden ikäisen miehen, jonka hallussa oli puukko ja joka poliisien kertoman mukaan oli suunnitellut Neuvostoliiton täällä vierailevan ensimmäisen varapääministeri Anastas Mikojanin murhaamista.

Hiroyuki Kawamoto pidätettiin hänen odotellessa Jokohaman asemalla junaa matkustaakseen Osakaan, missä Mikojan oli sillä hetkellä vierailemassa.

Osakassa Mikojan kehoitti Japania tekemään eron Euroopan markkinaliittojen kanssa ja ryhtymään yhä suurempaan kaupankäyntiin Neuvostoliiton kanssa.

Hän sanoi, että kamppailussa uusien markkinoiden löytämiseksi molemmat maat olivat joutuneet diskrimination kohteiksi Euroopan yhteismarkkinaliiton ja Britannian johtaman Euroopan vapaamarkkinaliiton taholta.

Japanilais-neuvostoliittolainen yhteistoiminta markkinoimisessa oli hänen mielestään paras vastaus sellaiselle diskriminatiolle, sanoi Mikojan Osakan kaupungin viranomaisten ja kauppakamarin hänen kunniakseen järjestämällä vastaanotolla.

SUURIA KUVATEOKSIA
Arvokkaita lahjakirjoja
REINO KALLIOLA:
"FINLANDIA"
Suomen luonnon kuvakirja
182 sivua — 116 yksivärikuvaa — 24 nelivärikuvaa
Kannessa värivalokuva — koko 10½"x9¾"
HINTA SID. $7.25
Sisällöltään kaunis — kuvitukseltaan loistelias, ulkoasultaan upea — todellinen lahjakirja, joka esittelee Suomen kauneinta luontoa. Teoksen tekstit: Suomen-, ruotsin-, englannin-, saksan- ja ranskankielellä.

SUURI LAHJAKIRJA
"HANGOSTA IISALMEEN"
SAARISTON JA SAIMAAN VESIEN KAUNEUTTA
Tässä loistoasuisessa teoksessa on 106 sivua, joilla on 48 liitupaperille painettua monivärikuvaa.
Koko 10½" x 13¾ — HINTA SID. $10.75
Loistelias Suomen luonnonkauneutta esittelevä teos, jonka kaltaista ei ennen ole julkaistu. Teksti julkaistaan lyhennettynä ruotsiksi, saksaksi ja englanniksi teoksen lopussa.

JALLEEN HIENO JA ARVOKAS LAHJATEOS
"SUOMEN KAUPUNGIT"
Sanoin ja kuvin
MATTI POUTVAARA
Teoksen 464 sivulla on 694 suurta syväpainokuvaa sekä 16 monivärikuvaa, jotka yhdessä tuoreen ja asiallisen tekstiesittelyn kanssa antavat yksityiskohtaisen, nykytodellisuuteen perustuvan kuvan Suomen 34 kaupungista sekä Rovaniemen ja Kouvolan kauppaloista.
Koko 9" x 12" — HINTA SID. $10.00

VÄRIKAS JA HIENO LAHJATEOS
Jäämeren taikapiiri
"RUIJAN RANTOJA"
värikuvina
Loistavat värikuvat ja tenhoava teksti vievät Ruijan repaleisille, jylhänkauniille rannoille, missä koskematon luonto juhlavassa hiljaisuudessaan mykistää vieraan matkamiehen. Saamme tutustua pohjan perille muuttaneisiin suomalaisiin ja heidän jälkeläisiinsä, tunturien salaperäiseen taikamaailmaan, Ruijan menneisyyteen, tämänhetkiseen arkipäivään ja mielenkiintoisiin tulevaisuudennäkymiin.
ARVOKAS LAHJA KENELLE VAIN!
98 sivua — 48 monivärikuvaa — HINTA $7.25

SUURI LAHJAKIRJA
KUOPIOSTA KUUSAMOON
Erämaitten kauneutta
113 sivua — 50 monivärikuvaa — kannessa monivärivalokuva — Teoksen koko 10½" x 13½" — Hinta kangaskansissa $10.50

TUHATYKSI YÖTÄ I–VI
6 osaa kolmena kirjana, yhteensä 1.578 sivua
HINTA $9.90
Aikuisille tarkoitettu, täydellisin suomeksi julkaistu laitos maailman kuuluisimmasta satukokoelmasta, jossa muinaisen orientin maailma elää loistokkaana ja mystillisenä. Teosta somistaa Unto Kaipaisen upea kuvitus.

Edelleen arvokas ja loistelias lahjakirja
ALEKSIS KIVEN
SEITSEMÄN VELJESTÄ
KORUPAINOKSENA
Nahkaselkäkansissa—Somistanut Akseli Gallen-Kallela
600 sivua — HINTA $7.50

Tilatkaa osoitteella:
VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

Syöpä tullaan parantamaan

(Jatkoa)

JOKAISELLA MAALLA ERIKOISPIIRTEENSÄ

Tilastojen mukaan on Neuvostoliitossa syöpäsairauksista eniten levinnyt mahalaukun syöpä, johon sairastuvat useimmin miehet. Toisella sijalla on maitorauhassyöpä, ja kolmannella kohdun kaulan syöpä. Näiden jälkeen tulevat ihosyöpä ja sitten muut syövän harvinaisemmat muodot.

Muissa maissa tilanne on toinen. Jokaisella maalla on omat ominaispiirteensä tässä suhteessa. Niinpä esim. USAssa tavataan nykyisin eniten keuhkosyöpää miehillä ja rintasyöpää naisilla. Verraten lyhyessä ajassa keuhkosyöpä on siellä lisääntynyt noin 20-kertaiseksi ja mahasyöpä päin vastoin vähentynyt. Samanlaisia ilmiöitä on todettu Englannissa, Länsi-Saksassa, Ranskassa ja muutamissa muissa Länsi-Euroopan maissa.

Intiassa pahanlaatuisten kasvainten yleisin muoto on ihmisillä suuontelon, kielen juuren ja ruokatorven yläosan syöpä. Arabi-idän maissa virtsarakon syöpä, mikä on ylen harvinainen Neuvostoliitossa, Afrikassa taas maksasyöpä, Japanissa on harvinaisen paljon mahasyöpää ja ihmeteltävän vähän naisilla maitorauhasen ja miehille eturauhasen syöpää.

Kuinka tällainen vaihtelevaisuus voidaan selittää? Syynä ovat tietenkin elinolosuhteet ja ympäristön vaikutus.

Valtava enemmistö Afrikan väestöstä on pitkällisen historiansa aikana saanut liian niukasti ravintoa ja elänyt ensisijassa jauhoruoilla saamatta riittävästi munanvalkuaista. Valkuaisaineiden puute yhdistyneenä erittäin levinneisiin loiseläinsairauksiin, jotka kohdistuvat maksaankin, aiheuttavat erilaisten kasvainoireiden ja myöhäsemmässä vaiheessa kasvaimen kehittymisen maksassa.

Virtsarakon loiseläinsairaudet jotka ovat tavallisia lähi-idässä, myötävaikuttavat syövän muodostumiseen tähän elimeen. Suuontelon syövän kehittyminen liittyy osaltaan ylenmääräiseen kirpeästi maustetun, runsaasti pippuria sisältävän ruoan käyttämiseen, joka vahingoittaa ruokatorven yläosan ja suuontelon kudoksia.

KEUHKOSYÖPÄ JA TUPAKKA

Keuhkosyövän yleistyminen USAssa ja muissa teollisuusmaissa selittää jossain määrin se, että suurten teollisuuskaupunkien ilman myrkyttävät hiilen palamisjätteet, autojen kaasut jne. Ei pidä myöskään aliarvioida tupakanpolton vaikutusta.

Tilastot osoittavat, että keuhkosyöpää tavataan miehillä viisi kertaa useammin kuin naisilla ja rasian savukkeita päivässä polttavien keskuudessa syöpää sairastavia on useita kertoja enemmänkuin tupakoimattomien keskuudessa. Niillä, jotka polttavat paljon, on huomattavasti suurempi vaara saada syöpä kuin niillä, jotka polttavat päivittäin vain 1—2 savuketta.

TÄRKEÄÄ SAIRAUDEN EHKÄISEMINEN

Pääsikun suuntana on sairauden ehkäiseminen. Tauti ei kehity koskaan itsestään, vaan se kehittyy jonkin muokattuun maaperään. Kaikkia syöpäsairauksia edeltää tavallisesti niin kutsutut esisyöpäprosessit: limakalvojen halkeamat ja tiivistymät, krooniset katarrit ja mahahaavat, polyypit, maitorauhasten sidekudosmuodostuma, erilaiset hyvänlaatuiset kasvaimet jne. Ei suinkaan pyri väittämään, että jokaisesta hyvänlaatuisesta kasvaimesta kehittyy välttämättä syöpä. Ei suinkaan, mutta se voi muokata pohjan syövän kehittymiselle. Kuvaannollisesti sanoen jokainen esisyöpä ei muutu välttämättä syöväksi.

Selvää siis on, että syövän ehkäisyhoidossa on tärkeintä esisyöpäsairauksien selville saaminen, jotta ne voidaan parantaa ajoissa. Tämän erittäin tärkeän ongelman ratkaiseminen riippuu pääasiassa väestöstä itsestään. **Ensimmäinen ohje on** että on suhtauduttava vakavasti omaan terveyteensä.

On välttämätä kiinnitettävä huomio pienimpiinkin sairauden merkkeihin, erityisesti myhkyröihin, kovettumiin ja paisumiin, jos sellainen on jossakin ruumiinosassa tai ihossa, toimintahäiriöihin mahalaukussa, suolistossa, rintarauhasissa, epäsäännöllisiin kuukautisiin, ja käännyttävä viipymättä lääkärin puoleen, jos epäilyt äviä oireita havaitaan. On muistettava, että mitä aikaisemmassa vaiheessa sairaus todetaan, sitä suuremmat sen parantamismahdollisuudet ovat.

Toinen ehkäisytie on ihmisten suojeleminen kemiallisten, syöpää kehittävien aineiden vahingolliselta vaikutukselta. Tähän suuntaan kulkeva työ on saanut yhä suuremmat mittasuhteet Neuvostoliitossa. Teollisuuslaitoksiin, ennen kaikkea kemian tehtaisiin, asennetaan erikoislaitteita, jotka suodattavat ja poistavat höyryjä, istutetaan viheralueita suojaksi teollisuusalueiden ja kaupungin asunto-osien välille ym.

SYÖVÄN HOITOMENETELMÄT

Puhukaamme nyt hiukan hoidosta. Pahanlaatuisten kasvainten vanhin ja koetelluin parannusmenetelmä on kirurginen hoitotapa — siis kasvaimen leikkaaminen pois. Kirurgia on päässyt meidän aikanamme sellaiselle tasolle, että mitä vaikeimmatkin leikkaukset ovat käyneet mahdollisiksi — sellaiset, joista lääkärit eivät vielä äskettäin uskaltaneet uneksiakaan. Nykyisin leikataan menestyksellisesti keuhko-, kurkkutorvi- ym. elinten syöpää — erityisesti, jos leikkaus voidaan suorittaa ajoissa, sairauden alkuvaiheessa.

Leikkaus ei kuitenkaan aina auta. Näin on esimerkiksi, jos potilas ei ole kääntynyt ajoissa lääkärin puoleen. On myös sellaisia kasvainlajeja, joissa kirurginen asioihin puuttuminen on yleensäkin hyödytöntä. Tässä tulevat avuksi muut parannusmenetelmät, joita toisinaan käytetään kirurgian rinnalla.

Hoito röntgensäteillä, radiumilla ja radioaktiivisilla isotoopeilla antaa usein hyviä tuloksia. Sädehoitoa käytetään enimmäkseen pintakasvainten — iho-, huuli-, kieli- ja kohdunkaulan syövän hoitoon.

Aivan äskettäin on syntynyt ja alkanut kehittyä myös syövän kemiallinen hoitomenetelmä — parantaminen lääkkeiden avulla. Viime aikoina on suoritettu paljon työtä antibioottien käyttämiseksi. On kehitetty jo parisenkymmentä erilaista kasvaimia vastaan käytettävää valmistetta.

TÄYSI PARANTUMINEN

— Voidaanko ajatella, että kun kaikki pahanlaatuisten kasvainten oireet on jollakin mainituista keinoista saatu pois, ihminen on lopullisesti parantunut?

— Sekä klinikkalääkärinä että onkologikirurgina, jonka käsien kautta on kulkenut satoja syöpäsairaita, voin vakuuttaa, että muutamien syövän muotojen parantumista säde- ja kirurgisilla menetelmillä ei voi asettaa epäilyksen alaisiksikaan. On paljon ihmisiä, jotka ovat sairastaneet erilaatuista syöpää ja joilla on jopa ollut etäispesäkkeitä, mutta ovat hoidon jälkeen eläneet terveinä jo kymmeniä vuosia. Mitä tulee lääkehoitoon, niin vaikka sen historia on vasta lyhyt, voidaan myös tässä esittää huomattavan runsaasti esimerkkejä täydellisestä parantumisesta. Meillä on tällä hetkellä valvonnassamme potilaita, jotka ovat voineet hyvin 4—5 vuotta ja enemmänkin lääkehoidon jälkeen.

Voidaanko näitä ihmisiä pitää täysin terveinä? Käytännöllisesti katsoen ehdottomasti. He eivät tarvitse enää minkäänlaista hoitoa, mutta en tietenkään voi mennä takuuseen siitä, etteikö heille saattaisi ilmaantua joskus myöhemmin uudelleen syöpää. Syöpäpotilaiden kortittamisjärjestelmä onkin olemassa juuri sitä varten, että voidaan järjestelmällisesti valvoa jokaista, joka on joskus sairastanut syöpää.

VAARALLINEN JA KAVALA SAIRAUS

Keskustelumme lopuksi haluaisin vielä kerran tähdentää: syöpä on erittäin vaarallinen ja kavala sairaus. On sellaisia syövän muotoja, joiden suhteen olemme vielä toistaiseksi voimattomia, mutta alamme jo voida hoitaa useita kasvaimia, ja muutamista olemme saaneet yliotteen: Mahalaukun syövästä voimme parantaa suunnilleen vain kolmannen osan leikatuista potilaista. Kohdunkaulan syövässä, jos hoito on voitu suorittaa ajoissa, parantuneiden lukumäärä on jo kahdeksankymmentä prosenttia. Ihosyöpä parannetaan nykyisin 95 prosentissa tapauksista. Hoidon jälkeen parantuneiden määrä kasvaa vuosi vuodelta.

Syöpä voidaan parantaa — tiede ja käytäntö ovat osoittaneet sen eittämättä. Olemme kuitenkin vielä kaukana lopullisesta voitosta, ja on ratkaistava vielä monia tärkeitä kysymyksiä sekä tarvitaan vielä paljon eri alojen tiedemiesten yhteisiä ponnisteluja. Mutta olemme oikealla tiellä, ja uskon lujasti, että syöpä voitetaan.

Paluun ongelma ratkaistu, toteaa Blagonravov

Moskova. — Majuri Titovin avaruuslentoa varten laaditun ohjeiman toteuttaminen on uusi merkittävä askel kohti lentoa kuuhun ja lähimpiin aurinkokunnan planeettoihin, kirjoittaa Isvestijassa akateemikko Anatoli Blagonravov.

Neuvostoliittolaiset tiedemiehet onnistuivat ratkaisemaan avaruusaluksen maahan laskeutumisen erittäin vaikean tehtävän, sillä avaruusalushan tunkeutuu ilmakehään yli 20,000 kilometrin tuntinopeudella eli 3—4 kertaa tykinammusta nopeammin. Käytännössä on todettu, että neuvostoliittolaiset avaruusalukset kykenevät laskeutumaan maahan kyllin pienin nopeuksin ja ilman oleellisia vaurioita.

Ehdoton turvallisuus on ollut sääntönä suunniteltaessa laitteita, jotka takaavat normaalit elinolot avaruuslentäjille lennon aikana. Mikäli kuitenkin tapahtuu lähes mahdottomaksi arvioitu häiriö turvallisuuskojeissa tai jos avaruusaluksen hytin ilmanpitävyys häiriintyy aluksen törmätessä isokokoiseen meteooriin, niin avaruuslentäjän turvallisuuden takaa vielä happilaittein varustettu avaruuspuku.

Akateemikko Blagonravov huomauttaa, että kojeistonsa ja varusteittensa runsauden puolesta avaruusalus on täysin verrattavissa nykyaikaiseen laboratorioon. Aluksen rakentajien tavoitteena oli taata mitä monipuolisimpien ja täydellisimpien lääketieteellis-biologisten tietojen saaminen avaruusaluksesta maahan.

Tässä tarkoituksessa rakennettiin kevyet, mutta vibration ylikuormituksen kestävät radiotelemetriset kojeet, joiden välityksellä voitiin mm. tarkkailla koko lennon aikana avaruuslentäjän hengitystä ja sydämen toimintaa, kirjoittaa akateemikko Blagonravov.

Intia ostaa lentokoneita

New Delhi. — Intia aikoo mahdollisesti ostaa hävittäjäkoneita Neuvostoliitosta, sanoi pääministeri Nehru maanantaina parlamentissa.

Nehru lausui, että koska Yhdysvallat on myynyt äänen nopeuden ylittäviä lentokoneita Pakistanille, voi Intia harkita niiden ostamista Neuvostoliitosta.

IKKUNOITA ja OVIA

kehyksiä, raameja ja ikkunoiden hyönteisverkkoja
KEHYKSETTÖMISIÄ (Sashless) IKKUNOITA
Valmistamme verstaassamme nopeasti kaiken kokoisia. STANDARI-KOKOJA VARASTOSSA.
Hyötykää alhaisista hinnoistamme!
Varastossa:
Kaksinkertaisia ikkunoita (5 vuoden takuu)
Penelyte ja Barclay pöytälevyjä
Metallireunustaa
Vaneerilevyjä
Lattialevyjä
Saranoita ja lukkoja
Maaleja ja vernissaa
"Scarfen Jelled" uutuusmaali on
Mainiota kaikenlaisiin pintoihin sisällä eli ulkona. Kokeilkaa tänä keväänä. Nopeasti kuivavaa ja helppoa maalata. — Ei tipu pensselistä.
SUDBURY PLANING MILL
D. G. Hromlak, omist.
Puh. OS. 5-6771, ill. OS. 3-9055 11—19 GINO ST.; Copper kadun päästä ylös. — SUDBURY, ONTARIO

Edesmenneen Suomen tasavallan presidentin
JUHO KUSTI PAASIKIVEN
SUURTEOKSIA
PAASIKIVEN LINJA I—II OSA
Puheita vuosilta 1944—1956.
Kaksi suurta kirjaa — Hinta yhteensä $7.25
PAASIKIVEN MUISTELMIA
SORTOVUOSILTA I—II OSA
Kaksi suurta kirjaa — Hinta yhteensä $7.25
Eeva Joenpellon uusi romaani
SYYSKESÄ
230 sivua — Hinta sid. $2.50
Eeva Joenpelto on luonut uuden, terävästi piirretyn naishahmon — toiveissan petyneen keski-ikäisen kirjailijattaren, vailla menestystä, vailla rakkautta.
Tilatkaa osoitteella:
Vapaus Publishing Company Limited
P.O. BOX 69, SUDBURY, ONTARIO

RITARI AGENCIES LTD.
VAKUUTUS- JA MATKAILUTOIMISTO
7 Cedar St. Sudbury Puh. OS. 5-5685